"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 195 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Maanantaina, syysk. 10 p:nä—Mon., Sept. 10 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Ammattiliikkeen yhtenäisyyden viholliset

KUMONNEET ENGLANNIN AMMATTIJÄRJESTÖN KONGRESSISSA ESITYKSEN YHTENÄISYYSKONFERENSSIN KOOLLEKUTSUMISESTA

SWANSEA, Wales. syysk. 8. — Englannin ammattijärjestön kongressissa isännöivä taantumuksellisen uniojohdon sakki eilen kumosi ehdotuksen, että ammattijärjestön kongressi asettuisi kannattamaan ammatillisen liikkeen maailman kongressin koollekutsumista pohtimaan toimenpiteitä, joiden kautta voitaisiin yhdistää ammattiuniot eri maissa yhden ammattiliiton alle sekä eri maiden ammatilliset järjestöt yhteen kansainväliseen järjestöön.

Ehdotus tarkoitti molempiin internationaleihin kuuluvien ammatillisten järjestöjen yhtenäistyttämiskonferenssin koollekutsumista, ja olisi tietenkin hyväksyttynä merkinnyt suurta askelta maailman proletariaatin luokkataistelun voimistuttamiseksi ammatillisella taistelurintamalla. Samalla olisi päätetty kehoittaa Englannin ammattijärjestön pääneuvostoa työskentelemään englantilais-venäläisen ammatillisen liikkeen yhteisen neuvottelukomitean jälleenmuodostamiseksi.

Työväenluokan petturi Thomas riehunut suunapäänä

Oikeistolainen sos. dem. klikki, joka mielivaltaisella diktatuurilla hallitsee ammattijärjestössä äänesti nämä ehdotukset nurin 2,877,000:lla äänellä 439,000 vastaan. Kuten tiedetään, karkoittivat oikeistolaiset suurimman osan vasemmistolaisista edustajista kongressista, lisäten siten enemmistövaltaansa kongressissa.

Ammattijärjestön pääneuvoston puolesta puhui J. H. Thomas, rautatieläisten liiton sihteeri, jonka vehkeilyt rautatieyhtiöiden puolesta matkaansaattoi äskeisen yleisen alennuksen rautatieläisten palkkoissa. Hän väitti, että pääneuvosto oli katkaissut suhteensa Neuvostoliiton ammattijärjestön kanssa, koska se oli levittänyt valheita pääneuvostosta, eikä ollut lopettanut hajoittavaa taktiikkaansa. Huomautti, että työväenpuolue tulevissa parlamenttivaaleissa tulisi kohtaamaan kommunistien vastuksen jokaisessa paikassa, missä he voivat asettaa ehdokkaita.

"Me hyväksymme kaikki yritykset uudistaa diplomaattiset suhteet", jatkoi Thomas, "mutta niin kauan, kun Venäjä hajoittaa liikettämme, emme matele sen edessä."

Kongressi yhteisrintamassa brittiläisten kapitalistien kanssa

Etelä-Walesista oleva vasemmistolainen edustaja John Horner aiheutti hälinää taantumuksellisten keskuudessa syyttämällä, että "kongressi on päättänyt liittyä yhteisrintamaan — ei maailman työläisten kanssa — vaan brittiläisten kapitalistien kanssa työläisiä vastaan."

Kongressi lopuksi teki päätöksen, että ammattijärjestön sääntöjä, unioiden ryhmittämistä koskeva järjestelmä ja pääneuvoston valintamenetelmä tarkistettaisiin kokemusten valossa sekä liikkeen yhtenäistymisen pyrkimyksen kannalta, eli toisin sanoen, että byrokratisen johdon isännyys ammattijärjestössä saataisiin entistä paremmin turvatuksi vasemmistolaisainesten kasvavaa vaikutusvaltaa vastaan.

Lapsihalvauskulkutauti leviää Saskatchewaniin

Uusia tapauksia Manitobassa, etupäässä kuitenkin Winnipegissä

WINNIPEG, syysk. 10. — Salaperäinen ja lääketieteellistä maailmaa ihmetyttävä lapsihalvauskulukutauti on saanut täällä yhä lisää uhreja, sillä siihen sairastuneiden lukumäärä on viime viikon ajalla lisääntynyt huomattavasti ja kuolemantapausten lukumäärä on noussut 14.

Taudin ilmotetaan levinneen eri seuduille Saskatchewanin maakuntaa, sillä sieltä ilmotetaan kaksi kuolemantapausta taudin johdosta, johon sairastumisia on todettu useilla eri seuduin maakuntaa.

Winnipegiin on saatu seerumia, jonka pitäisi auttaa taudin vastustamisessa ja Reginaan on ryhdytty sitä hankkimaan.

Lääketieteellinen maailma ei ole vielä selvillä, miten kulkutauti tarttuu ja miten sen basillit leviää ja syntyy. Lämpimien ilmojen otaksutaan edistävän taudin levenemistä, josta syystä odotetaan ilmojen viilenemistä.

Neuvostoliiton ulkomaankauppa kasvaa

Heinäkuun kauppavaihto kohoaa 150,000,000:aan ruplaan

NEW YORK, syysk. 8. — Amtorg Trading Corporation-niminen täkäläisen Neuvostoliiton toiminimi ilmoittaa, että Neuvostoliiton kauppavaihto Neuvostoliiton Euroopan rajain poikki kuluneen heinäkuun aikana teki 150,000,000 ruplaa, nousten 38 pros. suuremmaksi kuin viime vuoden heinäkuussa. Tuonti oli 87,700,000 ruplaa eli 21 pros. enemmän kuin kesäkuussa ja 66 pros. enemmän kuin viime vuoden heinäkuussa, ja vienti 62,300,000 ruplaa, osoittaen 4 prosentin lisäystä kesäkuuhun ja 12 prosentin lisäystä viime vuoden heinäkuuhun verraten.

Heinäkuussa tuotettiin Neuvostoliitossa 2,628,000 metristä tonnia kivihiiltä ja 1,032,400 tonnia öljyä, osoittaen lisäystä kesäkuuhun verraten. Takkirautaa valmistettiin 268,000 tonnia, terästä 310,600 tonnia ja puuvillakangasta 173,100,000 tonnia, ollen hiukan vähentynyt edelliseen kuukauteen verraten. Kaikki nämä teollisuudet olivat kuitenkin yläpuolella viime vuoden heinäkuun tasoa.

Kommunistit syylliset elonkorjuutyöläisten tyytymättömyyteen

Lisää tyytymättömiä ja karkoittamista haluavia työläisiä ilmaantuu

WINNIPEG, syysk. 10. — Siirtolaisviranomaiset, liittovaltion ratsupoliisi, maakuntapoliisi ja täkäläinen poliisilaitos ovat tutkineet syytä maahan tuotettujen elonkorjuutyöläisten tyytymättömyyteen ja tulleet siihen johtopäätökseen, että kommunistit, eikä työläisten pettäminen ja huonojen palkkojen ja kurjien olosuhteiden tarjoominen, ovat syylliset ja aiheena työläisten kapinoimiseen ja maasta pois takaisin Englantiin kuljettamisen vaatimiseen.

Viime tiistai-iltana ilmotetaan täkäläisessä kommunistien kokoushuoneustossa pidetyn kokouksen, johon otti osaa kaikki paikkakunnalla silloin olleet elonkorjuutyöläiset.

He eivät olisi saaneet ilmaista kokouspaikkaa muualta. Erikoisen syylliseksi leimataan eräs Skotlannista, Motherwellista saapunut kommunisti, jonka sanotaan olevan kaiken pahan alkuna ja juurena.

Poliisien ilmotetaan edelleen tutkivan asiaa.

Lisää tyytymättömiä ilmaantuu edelleen

Siitä huolimatta, että viime keskiviikkona lähetettiin täältä itäänpäin 328 henkeä käsittänyt ylimääräinen tyytymättömien juna, on jälleen ilmaantunut elonkorjuutyöläisiä, jotka väittävät tulleensa petetyiksi, sekä palkkojen ja olosuhteiden olevan sietämättömän kurjat. Näiden kotimaahansa takaisin karkottamista vaativien työläisten lukumäärä nousee n. sataan henkeen.

Ruotsin rautakaivosten työläiset jatkavat sitkeätä taisteluaan

Neuvostoliiton ammattiuniot avustavat taistelevia $8,000:lla viikossa

TUKHOLMA. — (FP). — Jouduttuaan sulkuun viime tammikuussa sen johdosta, etteivät hyväksyneet palkanalennusta, on 4,000 rautakaivostyöläistä vielä lakossa keski-Ruotsissa kahdeksan kuukautta kestäneen taistelun jälkeen. Maanalla työskentelevien miesten palkat ovat vastanneet 16.2 sentin tuntipalkkaa Amerikan rahassa. Muutamassa vuodessa oli palkkoja alennettu 50 prosentilla. Kun v. 1927 sopimus päättyi, vaativat pomot uuteen kaksi vuotta kestävään sopimukseen otettavaksi vielä 10 prosentin alennuksen. Työläiset ryhtyivät tällöin lakkoon, jota samalla seurasi työnantajain sulkujulistus.

Englantilais-ranskalainen laivastosopimus

Daily Herald ilmoittaa, että sopimus mahdollisesti peruutetaan

LONTOO, syysk. 8. — Työväenpuolueen pää-äänenkannattaja, Daily Herald, kirjoittaa, että hallitus olisi päättänyt peruuttaa englantilais-ranskalaisen laivastosopimuksen eräiden toisten merivaltojen vastustuksen johdosta. Lehti samalla huomauttaa, että yleisesti on levinnyt käsitys, että sanotun julkisen sopimuksen takana on molempien maiden amiraliteettien salainen sopimus.

Kutomatyöläiset ovat joutuneet petkutetuiksi

TYÖNANTAJAT OVAT SYÖNEET JÄRJESTYMÄTTÖMILLE TYÖLÄISILLE ANTAMANSA LUPAUKSET

TORONTO, syysk. 10. — Joku aika takaperin menivät Wellandissa sijaitsevan Empire Cotton Mills'in kutomatyöläiset lakkoon, vastustaen työnantajan ilmottamaa palkkojen alentamista. Oltuaan kaksi päivää lakossa olivat työnantajat pakotetut peruuttamaan ilmotuksensa palkkojen alentamisesta ja työläiset palasivat työhön.

Kun paikkakunnalla liiteraili kutomatyöläisten järjestön järjestäjä, niin oli siitä seurauksena, että joitakin työläisiä, joka oli nähty menevän koolle kutsuttuun kokoukseen, erotettiin pois työstä. Kun työläiset ovat järjestymättömiä, niin saattavat työnantajat menetellä heidän kanssaan, miten vaan haluavat. Sitä todistaa se, että työnantaja on nyt syönyt sanansa ja alentanut työläisten palkkoja tekemättä siitä mitään ilmoitusta työläisille. Sillä työläiset ovat havainneet, että heidän palkkapussistaan puuttuu rahaa. Jos työläiset valittavat, niin sanovat työnantajat rengit, että, joka ei ole tyytyväinen, laputtakoon pois.

Täten on palkkojen alentaminen tapahtunut, lakon "voittamisesta" huolimatta. Työnantaja on päässyt tarkotustensa perille, kun työläiset eivät ole järjestyneet ja järjestymättöminä ovat he avuttomia.

Toinenkin tehdas alentanut palkkoja

Toinenkin wellandilainen tehdas nimittäin Plymouth Cordage Co:n köydenpunontatehdas, on alentanut työläistensä palkkoja noin 12—15 prosentilla, vaikka palkat olivat entuudestaan perin alhaiset. Järjestymättöminä olivat työläiset pakotetut nöyrin niskoin ottamaan vastaan tämänkin palkanalennuksen.

Workerspuolueen vaalitaistelu

Puolueen ehdokkaat jo saatu järjestetyksi 19 valtion vaalilistalle

NEW YORK, syysk. 8. — Tämän päiväisessä Daily Workers-lehdessä ilmoitetaan, että Workers(Kommunisti) puolueen presidenttivaalivalmistukset ovat edistyneet niin pitkälle, että puolue on päässyt 19 valtion vaalilipulle. Näistä valtioista on viisi alapuolella n.s. Masonin ja Dixonin linjaa, eli taantumuksen pesäpaikkoina tunnettuja etelävaltioita. Viimeksi on puolue päässyt tunnettujen "avoimen pajan" kaivosvaltioiden, Kentuckyn ja Tennesseen, lipulle.

Puolue on tähän mennessä ajanut ehdokkaansa lävitse seuraavien valtioiden vaalilipulle: Kentucky, Tennessee, West Virginia, South Dakota, New Jersey, Delaware, Pennslyvania, Maryland, Ohio, Michigan, Iowa, Illinois, Nebraska, Kansas, Arizona, Montana, New Mexico, Texas ja Arkansas.

King ylistellyt Kelloggin sopimusta

Canadan ja Yhdysvaltain pitkä puolustamaton raja "esimerkkinä" sodankiellon periaatteesta käytännössä

GENEVE, syysk. 8. — Eilisessä kansainliiton istunnossa puhui Canadan pääministeri King, esittäen kaunomaalauksia Kelloggin sodankieltosopimuksen merkityksestä muka kansainvälisen rauhan pyrkimysten edistäjänä ja yleisen mielipiteen tulkitsijana. Hän selitti, että Yhdysvaltain ja Canadan suhteet ovat esimerkkinä sodankieltoperiaatteen käytäntöön sovelluttamisesta kansojen välisen politiikan välikappaleena. Hän selosti Rush-Bagotsopimusta, joka solmittiin v. 1812 sodan jälkeen, ja jonka hän selitti myötävaikuttaneen siihen, että Canada ja Yhdysvallat ovat voineet välttää kilpavarustelun yli 100 vuotta.

Edelleen hän viittasi Yhdysvaltain ja Canadan väliseen pitkään aseistamattomaan rajaan, jota hän väitti todistavan sodankieltoperiaatetta käytännössä.

Kuten näkyy, on King veisannut samaa tekopyhää virttä imperialistivaltojen olemattomista rauhanharrastuksista, kuin muidenkin porvarimaiden edustajat.

Edmonton, Alta., syysk. 8. — Suurimmassa osassa maakuntaa on satanut vettä, lunta ja räntää, minkä vuoksi elonkorjuutyöt ovat joutuneet keskeytettäviksi.

Kuusi surmaantunut ylikäytäväonnettomuudessa Blind Riverissä

SEITSEMÄS ON KUOLEMANKIELISSÄ

BLIND RIVER, Ont., syysk. 10. — Eilen kello kahden jälkeen iltapäivällä tapahtui täällä järkyttävä ylikäytäväonnettomuus, jossa surmaantui kuusi henkeä ja jonka seurauksena seitsemäs onnettomuudessa ollut on kuolemankielissä.

Seitsemän henkeä oli matkalla huviajelulla kun kauppalaan lännestä tuleva C.P.R:n juna ajoi auton päälle rautatien ylikäytävällä, sillä onnettomalla seurauksella, että viisi surmaantui heti ja kuudes muutaman hetken kuluttua tapaturmasta. Seitsemännen onnettomuudessa mukana olleen henkiin jäännistä ei lääkärien lausunnon mukaan ole suuriakaan toiveita.

Kuolleet ovat W. McCain, joka toimi auton ajurina; hänen tyttärensä Marie ja Margaret sekä kälynsä rouva Frank McCain; neiti Beulah Hannum ja rouva A. Bell.

McCainin 17-vuotias tytär Bernice menetti kummatkin kätensä ja sai erittäin vaikeita sisällisiä vammoja.

Juna myöhästyi onnettomuuden johdosta.

SEITSEMÄS ON KUOLLUT

Sault Ste. Marie, Ont., syysk. 10. — Eilen Blind Riverillä tapahtuneessa auto-onnettomuudessa on kuollut kaikkiaan seitsemän henkeä. — Pohjansalo.

19 ihmistä kuollut auton syöksyessä väkijoukkoon

ONNETTOMUUS TAPAHTUNUT AUTOKILPAILUSSA

MILANO, Italia, syysk. 9. — Yhdeksäntoista ihmistä menettivät henkensä ja 26 loukkautui, kun muuan kilpa-auto Monzan kilpa-ajoradalla syöksyi tänään iltapäivällä katsojajoukkoon, kulkiessaan 120 mailia tunnissa.

Kolmen työläisen teollisuusmurha tervatehtaalla

SUOMALAISEN TYÖLÄISEN SANOTAAN OLEVAN SURMANSA SAANEIDEN JOUKOSSA

TORONTO, syysk. 9. — Täällä menetti eilen kolme työläistä henkensä hiilimonoksidimyrkytyksessä Dominion Tar and Chemical Companyn tehtaalla. William McIntyre niminen työläinen oli puhdistamassa hiilitervan tislauspataa, kun hän huusi apua. Toinen, Charles Neville niminen työläinen lähti auttamaan hädässä olevaa, mutta myrkyllisen kaasun vaikutuksesta hänkin pökertyi. Tämän jälkeen kolmas työläinen George Kosrick, joka mainitaan suomalaiseksi, työntyi pataan sen yläosassa olevasta luukusta, mutta hänkin meni tajuttomaksi.

Vaikka vielä neljäskin työläinen yritti pelastaa kaasuun pökertyneitä, niin ei heitä saatu pois padasta, sillä pelastajat pökertyivät kaasuun. Kaikki kolme perheellistä työläistä menettivät henkensä, ennenkuin paikalle kutsutut Consumers Gas Companyn kaasunaamareilla varustetut pelastajat ehtivät saamaan miehet ruumiina ylös padasta. Palokuntalaisetkin menivät pelastushommissa tajuttomiksi, sillä kaasunaamarit tulivat jonkun ajan käytön jälkeen käyttökelvottomiksi.

Kuusi työläistä ja palosotilasta joutuivat myrkyllisen hiilimonoksidikaasun vaikutuksesta tiedottomiksi, joista ainakin neljä on toimitettu sairaalaan. Heidän toipumisensa sanotaan varmaksi asiaksi.

Myrkyllisen kaasun pääseminen tervan tislauspataan, sanotaan salaperäiseksi ja käsittämättömäksi seikaksi, sillä pataan ei pitäisi päästä muun kuin höyryn.

Kun kaksi työläisistä menetti henkensä yrittäessään urhoollisesti pelastaa hätään joutunutta työtoveriaan, niin osottaa se, että tässä teollisuuslaitoksessa ei ole kiinnitetty tarpeellista huomiota pelastustoimenpiteisiin tapaturman yllättäessä. Mutta turvallisuustoimenpiteet maksavat rahaa vähentävät kapitalistien voittoja. Sen vuoksi niihin ei kiinnitetä tarpeellista huomiota, sillä työläisen henki on perin halpa.

Poliisiherrain tutkiminen on salaperäistä

MONTREALIN JOHTOMIEHET VASTUSTAVAT JULKISTA JA LAILLISTA TUTKIMUSTA

MONTREAL, syysk. 8. — Viroistaan pidätettyjen poliisiherrain väitetty 51,000 dollarin suuruisten lahjuksien vastaanottaminen pidätettyjen rikollisten vapauttamisesta, on ollut tutkittavana kaupunginvaltuuston toimeenpanevan komitean edessä suljettujen ovien takana.

Tähän mennessä on tutkinnosta lausuttu, että syytökset ovat osottautuneet pääasiassa huhuiksi.

Kaupungin pormestari on vaatinut laillisen ja julkisen tutkinnon suorittamista, mutta ei ole saanut kannatusta, sillä kaupungin johtomiesten ja poliisilaitoksen asiat eivät siedä liian paljon päivänvaloa.

Yksi virasta pidätetyistä poliisiherroista on jo eronnut toimestaan.

Huvittavana seikkana herrain keskisissä taisteluissa on se, että eräs valtuumies, joka vastustaa julkista tutkimusta oli sanonut kaupungin konservatiivista pormestaria kommunistien johtomieheksi, kun hän vaati tutkimuksen julkisuutta.

Tänään jatketuista kuulusteluista ei ole vielä päässyt tietoja julkisuuteen, mutta on todennäköistä, että mandolliset rötökset aijotaan painaa villasella.

Vaikka Montreal on kaikkialla maassa tunnettu melko julkisesta paheellisesta elämästään, jota poliisilaitoksen ja kaupungin johtoherrojen väitetään "kohtuullista korvausta" vastaan suojelevan, niin aikasemmissa poliisilaitoksen asian tutkinnoissa, on aina saatu poliisilaitokselle ja muille syytettyinä olleille melko "puhtaat kirjat." On todennäköistä, että nytkin tulee käymään samoin.

Sanoo ihmisen olevan 15,000,000 vuotiaan

British-columbialaisen antropoloogin lausunto tutkimuksiensa johdosta

VANCOUVER, B. C., syysk. 10. — Ihminen on ollut olemassa vähintään 15,000,000 vuoden ajan, sanoo british-columbialainen antropoloogi, professori Charles Hill-Tout, joka on kuluttanut vuosikausia tutkiessaan Tyynenmeren rannikon intiaanien alkuperää.

"Nykyaikaisten tutkimusten tuloksista", sanoi professori, "on huomattavimpia se ajan jatkuminen, mikä päivä päivältä yhä suuremmassa määrin tunnustetaan ihmisen olemassaolon ajaksi. Ussherin seitsemännentoista vuosisadan laskelmat, mitkä ovat omistetut raamatussakin, määrittelevät ihmisen alkuperän noin 4.000 vuodeksi taaksepäin menneisyyteen. Mutta nykyaikainen tieteellinen tutkimus määrittelee tämän ajan noin 15,000,000 vuodeksi.

"Tämän johdosta tulee tieteellisten laskutoimitusten kautta otettavaksi selville, kuinka kauan työ on ollut olemassa. Tämä tulee luonnollisesti pidentämään ihmisen olemassaolon aikaa, jota ei voitane ulottaa kuitenkaan kauemmaksi muinaisuuteen kuin imettäväisten aikaan. Ihmisen olemassaolo voidaan jo todeta aina tertiaarikauteen saakka. Täten tulee ihmisen elinijäksi maan päällä noin 15,000,000 tai 20,000,000 vuotta," sanoi professori Hill-Tout.

Jugoslavialaisvastaisia mellakoita Italiassa

WIEN, syysk. 8. — Itävallan konsulin kerrotaan pahasti loukkautuneen Spalatossa sattuneiden jugoslavialaisvastaisten mielenosoitusten yhteydessä. Milanosta saapuneet tiedot kertovat, että mielenosoitukset puhkesivat Belgradin hallitusta vastaan, kun Jugoslavian työministeri saapui kaupunkiin. Itävallan konsuli oli viaton sivustakatsoja, tullen tempaistuksi mukaan mellakaan. Useita henkilöitä on vangittu.

LESKIÄITIEN AVUSTAMINEN

Toronto, syysk. 7. — Viime heinäkuussa maksettiin äitien avustuslain perusteella 5,159 leskiäidille avustuksina 188,539 dollaria.

Kun viime lokakuussa päättyneen tilikauden aikana oli avustettavien lukumäärä 4,729, niin osottaa avustuksen saajien lukumäärä huomattavaa lisääntymistä.

Vuoden 1927 tilikautena maksettiin avustuksina kaikkiaan 2,097,557 dollaria edellisen vuoden 1,876,885 dollaria vastaan.

"Sosialisti" Muller puhuu laivaston puolesta

Näkee "rauhaa kaikkialla" samaan aikaan, kun valtiot valmistelevat sotaa

GENEVE, syysk. 8. — "Aseistariisumisvetoomuksessaan", jota pidetään yrityksenä selittää Saksan "sosialistihallituksen" suuria laivastorakennustoimenpiteitä, viittasi kansleri Muller täällä kansainliiton kokouksessa eilen siihen, ettei Saksa voi jäädä määräämättömäksi ajaksi aseistamattomaksi silloin, kun toiset kansat rakentavat voimakkaita sotakoneistoja. Puhuessaan suuria armeijoita ja laivastoja rakentavain maiden edustajille aikana, jolloin hyökkäyssotia parhaillaan käydään siirtomaissa, julisti "sosialisti" kansleri naivisti, että olosuhteet eivät koskaan ole olleet niin suotuisia maailman rauhalle, kuin nyt. Muller sai suosionosoituksia, kun hän selitti Saksan hallituksen jatkavan Stresemannin imperialistista politiikkaa ja kehui Kelloggin "rauhansopimusta" ja englantilais-ranskalaista salaista laivastosopimusta.

Miksi elonkorjaajat ovat tyytymättömiä

Kommunistipuoleen Winnipegin järjestön auttanut elonkorjaajia kokouksien järjestämisessä

WINNIPEG, syysk. 8. — Täällä viime viikolla työnvälitystoimiston takalistolla pidetyssä elonkorjaajien kokouksessa selvisi ne pohjimaiset syyt, mitkä ovat johtaneet elonkorjaajien tyytymättömyyteen. Kokouksessa nimittäin puhuivat kommunistipuolueen paikallinen järjestäjä toveri T. A. Ewen ja kommunistisen nuorisoliiton jäsen toveri Weir, selostaen työtilannetta elonkorjuussa nykyisen sadon aikana.

Puhujien selostuksien mukaan on viimeisten kymmenen vuoden kuluessa ollut havaittavissa suuria mullistuksia elonkorjuun suorittamisessa, pääasiassa sen kautta, että kehitys suuntautuu elonkorjuun suorittamiseen mikäli mahdollista yhä täydellisempien koneiden avuilla. Sen kautta vähenee ihmistyövoiman tarve. Vuoden 1918 jälkeen yhä yleisempään käytäntöön tulleet pienet puimakoneet ovat lyhentäneet huomattavasti elonkorjuun suorittamisen aikaa ja samalla vähentäneet työläisten ansioaikaa ja mahdollisuuksia "steikin" tekemiseen.

Käsillä olevien rautateiden numeroiden mukaan on elonkorjuuseen tänä vuonna kuljetettu noin 30,000 miestä enemmän kuin viime vuonna. Kun kylvössä olleen maan ala on lisääntynyt vaan noin kymmenellä prosentilla, niin on satoa korjaamaan tuodun työvoiman paljous lisääntynyt noin 58 prosentilla, siitäkin huolimatta että yhdistettyjen niitto- ja puimakoneiden käytäntöön ottaminen on lisääntynyt erittäin huomattavasti. Nämä koneet vaikuttavat osaltaan myöskin työvoiman tarpeen vähenemiseen, sillä siellä missä ne ovat käytännössä, vähenee työvoiman tarve noin 70 prosentilla.

Nämä ovat ne syyt, joiden johdosta, kun työvoimaa on ollut liikaa tarjolla, elonkorjaajille on tarjottu yhden ja kahden dollarin suuruisia päiväpalkkoja, vaikka heille Englannista lähtiessä taattiin neljän ja viiden dollarin suuruiset päiväpalkat.

Kun petetyksi tulleet elonkorjaajat ovat halunneet pitää kokoustaan, niin eivät he löytäneet hankkeilleen muita avustajia kuin Canadan kommunistipuolueen paikallisen järjestön. Sen toimesta järjestettiin muutamia kokouksia, joissa puolueen toimitsijat puhuivat selostaen tilannetta. Viimeinen kokous pidettiin viime tiistaina, juuri ennen elonkorjaajien takaisin Englantiin karkottamista.

Torontolaisten suosikki voittanut lohdutusuinnin

Toronto, syysk. 9. — Täällä eilen pidetyissä lohdustusuintikilpailuissa kolmen ja kahdeksannesmailin pituisella matkalla tuli voittajaksi torontolaisten suosikki George Young, uiden matkan tunnissa ja 47 minuutissa. Tämä kilpailu oli rajotettu niiden 14 keskeisiksi, jotka saivat 2,500 dollarin suuruisen osuuden epäonnistuneiden marathonuintikilpailujen palkintorahoista.

Toisen samalla matkalla pidetyn ja kaikille osanottajille avoimen kilpailun voitti newyorkilainen Clarence Ross ajalla 2 tuntia ja 51 sekuntia.

Edellisessä kilpailuissa jaettiin palkintoina 3,500 ja jälkimäisessä 1,500 dollaria.

160 BUSHELIA KAURAA EEKKERILTÄ

Regina, Sask., syysk. 10. — Cravenin piirissä, noin 20 mailin etäisyydessä täältä, on A. C. Clarke saanut ennätyssadon kaurasta, sillä hän korjannut 160 bushelia eekkeriä kohden. Tulosta sanotaan uudeksi ennätykseksi alallaan.

Kaivosmiesten konventsioni Pittsburghissa

ALKANUT EILEN — UUDEN UNION RAKENTAMINEN PÄÄKYSYMYKSENÄ — SATOJA EDUSTAJIA KOKOONTUNUT ERI VALTIOIDEN KAIVOSALUEILTA

PITTSBURGH, Pa., syysk. 8. — Huomenna alkaa täällä uutta uniota suunnitteleva kansallinen kaivosmiesten konventsioni. Ennakkoarvioiden mukaan tulee tästä konventsionista muodostumaan kaivosmiesten ammatillisen liikkeen historian suurin tapahtuma, sillä se todennäköisesti tulee antamaan valtavan iskun Amerikan yhdistyneiden kaivosmiesten liiton petturijohdolle, Lewisin koneistolle, antamalla alkusysäyksen uudelle kansalliselle kaivostyöläisten uniolle, joka ryhtyy taisteluun kaivosmiesten pirstottujen voimien uudelleen kokoamiseksi työläisten elinehtoja puoltavaksi joukkoliikkeeksi ja Lewisin byrokratian kukistamiseksi.

Yli seitsemänsataa edustajaa odotetaan saapuvan tähän konferenssiin. Edustajia on jo saapunut Pennsylvanian kaivoskylistä, Kansasista y.m., ja odotetaan Indianan, Kentuckyn, Missourin, Illinoisin, Marylandin ja West Virginian valtioiden kaivosalueilta saapuvan runsaasti edustajia.

Kansasista saapuneet edustajat kertovat että kaivosalueilla vallitsee suuri puute ja kurjuus pitkällisen työttömyyden johdosta. Lewisin koneisto on suorittanut siellä yhden katalimmista petoksistaan allekirjoittamalla kaivosten omistajain kanssa sopimuksen, jonka mukaan palataan takaisin v. 1917 palkkatasolle sillä ehdolla, että kaivokset avattaisiin syyskuun alussa. Mitään kaivoksia ei kuitenkaan ole pantu käyntiin. Lewisin sakilla on ollut Pittsburghissa Kansasissa tynkäkonferenssi, jossa on päätetty asettaa Pittsburghin kansalliseen konferenssiin menevät edustajat mustallelistalle.

Lewisin pomot tunnustavat, että heidän asemansa Kansasissa on sangen horjuva ja pelkäävät, että työläiset tulevat joukolla siirtymään uuteen unioon.

Neuvostoliiton vaino johtanut Englannin markkinain tuhoon

Ja se johtanut Englannin teollisuuden lamaannukseen

WINNIPEG, syysk. 10. — Täällä pitämässään puheessa on entisen Englannin työväenhallituksen työasiainministeri Thomas Saw selittänyt, että Englannin taloudellinen lamaannuskausi johtuu suureksi osaksi siitä, että työväenhallituksen edeltäjä, samoinkuin sen jälkeinenkin hallitus, ovat tuhonneet Englannin kauppamarkkinat sen sijaan, että olisivat yrittäneet niitä parantaa.

"Suurbritannia on kuluttanut satamiljoonaa dollaria yrittäessään pakolla tyrkyttää Neuvostoliitolle hallitusta, jota se ei halua", sanoi Shaw.

Neuvostoliiton kehittymismahdollisuudet ovat kerrassaan suuremmoiset ja todellisuudessa yhtä suuret kuin Canadankin, sanoi Shaw edelleen.

Neuvostoliitto todistaa vastustavansa sotaa

Moskovan "Isvestian" lausunto Neuvostoliiton yhtymisestä Kelloggin sopimukseen

MOSKOVA, syysk. 8. — Sisäpolittisten yhtä hyvin, kuin ulkopoliittisten vaikutteiden johdosta on toimeenpanevan keskuskomitean virallinen äänenkannattaja "Isvestia" selittänyt eilen, että se nopeus, jolla Neuvostoliitto ilmoitti yhtymisensä Kelloggin sopimukseen, osoittaa, että periaatteessa on jokainen menettelytapa sodan välttämiseksi sopusoinnussa Neuvostohallituksen ulkopolittiikan kanssa.

Lehti jälleen osoittaa, että Neuvostohallitus pitää kiinni sopimuksen alkuperäisestä tekstistä sellaisena, kuin sihteeri Kellogg oli sen laatinut, ilman englantilaisia ja ranskalaisia lisäehtoja. Vaikka alkuperäinen teksti onkin riittämätön, ei se ole vastakkainen Neuvostohallituksen katsantokannalle selittää "Isvestia".

VAPAUS
[illegible]

Canadan ammattijärjestön konventsioni

Canadan ammattijärjestön neljäkymmenesneljäs vuosikonventsioni alkoi Torontossa tänään. Näitä ammattijärjestön vuosikonventsioneja tavallisesti pidetään erääniaisina "siirtokuntina", ja se kiovrimaisuus ja näyttelemisen mikä niissä suoritetaan, saapuu hyvin oikeuttaa niiden nimityksen. Tuo ammattijärjestö vuosikonventsioneissa kera kuijentuivat [illegible] pesuläiteisiin [illegible] kuin mitään muuta. Se on erinomainen järjestöllinen ja persoonallinen pesuhuone, mikä poistaa päätösesityksistä kaiken "herroille" epämieluisan luokkahengen ja taistelukuosin, työväenluokan vaatimukset ja vaatimukset sekä muokkaa ne sieviksi komiteettaviksi "ehdotelmiksi" ja "suunnitelmiksi", joita vastaan kaikkein paatuneimmalla työväenjärjestöjä vastustavalla kapitalistille saattaa olla vain hyvin vähän sanottavaa.

Jos edellä sanottuun nähden tarvitaan todistuksia, niin niitä löytääkseen ei henkilön tarvitse tehdä muuta, kuin vilkaista yli ammattijärjestön virallisen äänenkannattajan "Canadian Congress Journalin" palstain. Sen palstoilta löytyy Canadan kaikkein riettaimpain työväen järjestötoimintaa vastustavain korporatsionien ilmotuksia. [illegible]

[illegible]

...tyneiden työläisten toiveet ja taistelutahto, jotka näkevät teollisuuden laajentuvan, tuotannon lisääntyvän n.s. rationalisoimisen kautta ilman, että työläisten tulonmäärää lisättäisiin, vaan päinvastoin vähennetään monessa tapauksessa.

Ammattijärjestön "valkaisun" vaikutuksia kuvannee kaikkein parhaiten Jimmy Simpsonin kohtalo. Vielä 1923 tämä peljättävä Jimmy suorastaan arvosteli ammattijärjestön kontrollissa olevan klikkikunnan taantumuksellisuutta, ja mielellään lasketteli luikkaita frazeja siitä, ettei ammattijärjestöllä ollut "sielua". Mutta sen jälkeen on Jimmystä leivottu ammattijärjestön varapresidentti, ja hän on tehnyt tässä ominaisuudessa muutamia matkoja Geneveen, on osallistunut moniin juhlasyömingeihin King Edward hotellissa ja saanut osakseen selääntaputusta samassa paikassa sekä nyt parhaillaan kiintoisena vartoo, että hänet tullaan lähettämään Warsovanretkelle tämän kuun loppupuolella. Nuo matkat Geneveen, Kansainliiton kansainvälisen työtoimiston konferensseihin ovat verrattain mukavia. Kun niehelle maksetaan kaksikymmentä dollaria päivältä ja kyytikulut, niin niillä on häneen nähden mitei samanlainen vaikutus kuin mitä lux-saippualla on pesuveteen. [illegible]

[illegible] ...poistamista. Canadan ammattijärjestön johtajisto pyrkii suoranaiseen rauhaan, sopusointuun ja henkilökohtaiseen ystävyyteen Canadan hallituksen, työnantajain, kauppakamarin ja kaikenlaisten isänmaallisten yhdistysten sekä kaikkien elimien [illegible] kehittämiseen niitten poliittisten ja taloudellisten ilmaneiden mukaan, mitä nykyään vallitseva Canadassa, ja sallittava ammattijärjestön rauhallisesti ajelehtia kohti kapitalististen "työväenlaitosten" hautumaata. — *Tim Buck.*

"En minä kykene tekemään mitään työväenliikkeen hyväksi tässä maassa"

Kirjoittanut Kalle Tenä.

Olessani joinailla työläistovereiden kanssa ja kehottaessani vielä järjestymättömiä työläisiä liittymään jäseneksi järjestöihin, olen hyvin usein saanut vastaani osaltaan melkein väitteen: "En minä kykene tekemään mitään työväenliikkeen hyväksi tässä maassa." Kun moinen ajatus on useampien, vieläpä jo järjestyneidenkin työläisten taunnoissa, niin on syytä ottaa tämä [illegible]

[illegible]

...kommunistiselta puolueelta työläisten keskuudessa.

Nämä ovat ne tärkeimmät velvollisuudet, jotka kuuluvat kaikille järjestyneille työläisille, olivatpa ne jäseninä Canadan kommunistipuolueessa, Canadan suomalaisessa järjestössä, Canadan työväen puolustusliitossa, kommunistisessa nuorisoliitossa, Canadan työläisnaisten liitossa, Canadan suomalaisten työläisten [illegible]

[illegible]

Jonkin tässä henkilökohtaisen järjestämis- ja valistamistyön suorittamisessa meillä on suuri työ ja toiminta kaikille meillekin jäsenille. Sillä työvainio on äärettömän laaja ja huomosti hoidettu.

Nämä ovat ne seikat, joihin [illegible]

...Vielä järjestymättömille, mutta silti valankumouksellisiksi ajatteleville työläisille!

Kun se [illegible]

Siksi, että vallankumouksellisen työväenliikkeen menestymisen ensimäisenä ehtona on: Joukkojen järjestäminen ja valistaminen.

[illegible]

Vallankumoukselliseksi työläiseksi ei voida sanoa ketään, joka:

1. Ei ole järjestynyt.
2. Ei valista itseään.
3. Ei tee järjestämis- ja valistustyötä [illegible]

[illegible]

On erittäin ikävää, että ilmiöitävia poikkeuksia on olemassa verrattain vähän.

Helpompi siis, toveri, olla selleinen ilmoittava poikkeus ja velvollisuutensa täyttävä vallankumouksellisen armeijan sotamies!

"TYÖNPOJAT"

Palanen Suomen kansalaissodan historiaa

[illegible]

Kirje Red Lakelta

[illegible]

Viikon tapahtumista

Eivät siedä sonnalliset
kuninkaan edistystä.
Salomonin esielöt
[illegible]
Siksi palkkamurhaajat
nyt Bonilla myös saapui,
nuoresta he uniosta
toimenmiehen kostoi.

Punnas hallenkoirajalkin
[illegible]
Ensi herrat lensit
sen johtoa nyt oie.
Jopa nilee [illegible]
[illegible] saapui.
Näin toimii työläisrauhanalaiset
ei petturius jo loppuu.

Tous se löytään polisien
Montrealin sappa.
Eron ottaa ojallonsa
nyt jo moni pappa.
Onhan siis pöytäilty
ja siirretty jälleen.
Mistä saataisi "syntipukki",
syyt ken ottais päälleen?

Richmondissa kirkonmiestä
riisus herja äsken.
Miljoonan kun kähveltsi,
niin tuumas: — Nyt mä lähden.—
Eikä ottaa rukous
ja herra varkaan koppaa,
sen "kuuman paikan" paahteessa
ne raiaa paljes ottaa.

Hollannissa kuningatar
synnit teki suuret.
Summattoina palkinnoita
juhaman kun luulet.
Siksi papit kauhistui
ja vastalauseen laati.
Katumusta Vilhelmiina
siitä tehdä saapi.

Karpenteri Rinolasta
"ritari" on tehty,
kun juoksevan on riivatusi
Suomen eessä nähty.
Eik'ei Villen tarvis enään
muistaa tulisijansa,
kun veljenmaljan nauttikalle
hän Mannerheimin kanssa.

Vaikk' kommunistit rauhalan
jo "terveltimmaan" entää,
niin rauhankyyhky Pariisihin
salaa pakoon lentää.
"Kyykkyn" että tunnette,
sen sanon Kelloggiksi.
Totuushuudon kauhesta
hän tuli pelkuriksi.

Neljänteistä vuoties
voi naimakaupat tehdä.
Ja kundentoista vanhana
saa elokuvat nähdä.
Näin onpi laki Quebecin
kun kirkko kansaa johtaa.
Jo siitä moni kauhistui
ja niskanlla nostaa.

MAGNUS RAEUS.

[illegible]

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa 39.60 Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60 c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY. ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
239 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

J. OKSANEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

DAVID HELIN
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

sille Goldpinessa maksetaan ainoastaan 35 senttiä tunti. Sekä halonhakkaajille, jotka tekevät kaivannoille höyrypannuhalkoja, maksetaan neljän jalan mittaisesta 2.50 dollaria koordi. Urakoitsijat saavat 6 dollaria. Yleisenä taksana näillä perukoilla on periä miehen ruuasta $1.50 vuorokausi. Yleisen arvion mukaan on suomalaisia näillä seuduin eri suunnilla noin 400. Olen tässä edelläolevassa koettanut tehdä yleisen katsauksen oloihin täällä.

Seuraavalla kerralla tulen kohdistamaan kirjoitukseni enempi paikallisesti, koskapa nyt ainakin toistaiseksi tulen tänne jäämään. — E. B.

Työläisesperantistien maailmankongressi

Porvarit pitäneet sitä maskeerattuna kommunistikokouksena

Työläisesperantistien maailmanliiton (SAT) Göteborgissa, Ruotsissa, viime kuun 19—26 p:nä välisellä viikolla pidetyn kongressin puhemiehistöön valittiin K. Denbler Munchenistä, J. K. Eilersten Oslosta, E. Eriksson Tukholmasta, J. Klys Minskistä ja A. Krastin Rigasta.

Toimeenpanevan keskuskomitean raportti luettiin ja hyväksyttiin kokouksessa. Suurin huomio kiinnitettiin keskusteluissa esperantolehtien julkaisemiseen.

Kongressissa asetettiin erikoiset valiokunnat eri ammattikuntien, kuten metallityöläisten, posti- lennätin- ja puhelinvirkamiesten tekstiilityöläisten, rautatietyöläisten sekä opettajien ja ylioppilaiden keskeisiä kysymyksiä varten. Eri ammatilliset valiokunnat pitivät perjantaipäivän kuluessa kokouksiaan. Näissä tehdyt päätöslauselmat julkaistaan myöhemmin.

Koko kongressi on kulkenut puhtaasti työläishengessä. Tämä sekä ensi päivänä pidetty valtava mielenosoitus ja punaliput, joilla raitiotievaunut y.m. paikat kaupungissa olivat olleet koristetut, ovat ärsyttäneet porvaristoa, jonka johdosta näitten sanomalehdet ovat kuorossa alkaneet puhua naamioidusta kommunistien kokouksesta. Porvarilehdet ovat nähneet kongressiin osaaottaneen 100 "ryssää" jne.

Todellisuudessa otti kongressiin osaa työläisiä kaikista puoluesuunnista. 600 osanottajasta oli 75 kommunistia, 100 sosialidemokraattia ja loput muita aatesuuntia tai "puolueettomia". Neuvostoliitosta oli vain 15 edustajaa.

Porvaristo yrittikin vain käyttää tätä kommunistipelkoitusta vaaliklihoitukseна Ruotsissa juuri käytävässä vaalikamppailussa. Tässä se ei kuitenkaan onnistunut, sillä kongressi oli sisäisesti yhtenäinen, vaikuttaen ulospäinkin kokoovasti ja herättävästi työläisjoukkoihin, osoittaen samalla esperanton yhä laajempaa leviämistä työläisjoukkojen keskuuteen. Siitä on todisteena vallankin viime vuosina tapahtunut sangen voimakas SAT:n jäsenluvun lisääntyminen melkein kaikissa maissa. Samaan aikaan porvarillinen esperantoliike osoittaa vakavia näivettymisen oireita, huolimatta valtioitten avustuksista kongresseja järjestäessään y.m. edesottamisissaan.

Nyt pidetty työläisesperantistien kongressi osoittikin kansainvälisen kielen, esperanton joutuvan yhä enempi proletariaatin omaisuudeksi. Juuri työväestöllähän kielestä on vielä oleva mitä suurin hyöty kansainvälisissä suhteissaan, maittenvälisissä kongresseissa y.m.

Olot Ranskan Indo-Kiinassa

Maan vankilat ylikuormitetut — Siirtomaan hallitsijana sosialidemokraatti Varenne

Ranskan siirtomaa-alueet käsittävät yhteensä 10,240,000 neliökilometriä ja yli 56 milj. asukasta. Suurin kaikista näistä siirtomaista on Indo-Kiina, jonka pinta-ala on 710,000 neliökilometriä ja asukasluku 20,000,000 sen ulkomaankauppa tekee 4,000 milj. frangia.

Indo-Kiina on yksi niitä Ranskan siirtomaita, jonka kansa on raskaimman sorron alaisena. Sen harteille sälytetty verotaakka käy alituiseen vain raskaammaksi. Pyöreissä luvuissa ovat verot olleet seuraavat:

1913	57,000,000	piasteria
1915	62,000,000	"
1917	70,000,000	"
1920	84,000,000	"
1922	87,000,000	"
1924	89,000,000	"
1926	91,500,000	"

Näiden verojen ohella joutuu Indo-Kiinan kansa suorittamaan vielä seuraavia maksuja: 32 milj. 300,000 fr. sotilasmenoihin, 700 tuhatta fr. ilmasotalaitokselle jne.

Täten siirtomaakansoja riistäessään puolustaa Ranskan imperialismi menettelyään sillä, että se "ylläpitää demokratiaa ja kulttuurin siunausta". Mitä tulee kasvatuksellisen siunaukseen, niin maan 20-miljoonainen väestö on saanut vain 3,395 koulua, joissa on sijaa 214,000 oppilaalle. Samaan aikaan ovat asukkaat itse joutuneet järjestämään 6,751 koulua. Siirtomaan ranskalainen hallitus on kuitenkin tehnyt voitavansa estääkseen kansan perustamasta uusia kouluja ja monissa tapauksissa ovat ranskalaiset lakkauttaneet maan asukkaiden itse perustamia kouluja. Demokratiaan nähden taas on otettava huomioon, että alkuasukasopettaja saa kuukaudessa palkkaa 555 fr. ja alkuasukas koulun johtaja 1,200 fr. Ranskalaiselle opettajalle maksetaan 3,750 fr. ja koulunjohtajalle 6,000 fr. Ranskalaisille myönnetään sitäpaitsi muitakin etuja. Ranskalaiselle luutnantille (alkuasukkaat joutuvat ylläpitämään sortajansa) maksetaan 77,844 fr. ja kapteenille 93,444 fr. vuodessa. Tongkingin ranskalaiselle kuvernöörille maksetaan 234,000 fr. monien luontaisten etujen ohella vuodessa. Samaan aikaan saa alkuasukas maatyöläisenä vain vaivaiset 400—500 fr. vuodessa.

Kansan pimityksen ja riiston ohella imperialistiset vallanpitäjät ovat turvautuneet myöskin urkintaan ja mitä häikäilemättömimpään terroriin. Europassa levitellään juttuja, etteivät indo-kiinalaiset koskaan aikaisemmin ole olleet niin rauhallisia ja uutteria kuin nyt. Kuitenkin ovat kaikki Indo-Kiinan vankilat ylikuormitettuja ja kaikki sanomalehdet ovat mitä ankarimman sensuurin alaisina. Sensuuria koskevassa virallisessa määräyksessä sanotaan: "Täten määrään — — — teidät asettumaan yhteyteen postiviranomaisten kanssa, jotta kirjeenvaihtonne ja kaikki kirjeelliset tiedonannot voitaisiin tarkastaa ja tarpeen mukaan kieltää julkaiseminen." Tämän määräyksen on Cambodian pääkuvernööri lähettänyt poliisiviranomaisille.

Lokak. 17 pnä 1927 annettiin kaikille maakuntakuvernööreille tai heidän edustajilleen määräys antaa samanlaiset ohjeet kaikille poliisiviranomaisille, jotka valtuutettiin "menemään postitoimistoihin ja tarkastamaan kaikki jaettava posti."

Vaikka ranskalaiset vallanpitäjät ovatkin maan asukkailta riistäneet puhevapauden, oikeuden liikkua paikasta toiseen, yhdistymisvapauden jne. vapisevat he sittenkin. He pelkäävät vallankumousta ulkopuolelta. Tämän vuoksi ovat Ranskan imperialistit panneet sosialidemokraatti Varennen torjumaan tätä vaaraa. Tämä II internationalin jäsen onkin tehnyt voitavansa mestariensa tyydyttämiseksi. "Capital"-julkaisussa helmik. 21 pnä 1928 kirjoitti hän seuraavaa:

"Vaara on vältetty, koska se havaittiin etukäteen. Tämän olen minä tehnyt. Olen voimaansaattanut piiritystilan kaikilla rajoilla. Minun saapuessani Indo-Kiinaan oli siellä käytettävänämme vain noin puolet siitä sotavoimien määrästä kuin oli ennen sotaa ja varusteet olivat aivan riittämättömät ja rajat huonosti vartioidut. Hallituksen kanssa yhteisymmärryksessä olen minä tehnyt kaikkeni tämän todella surkuteltavan tilan parantamiseksi niin pian kuin mahdollista. Jo ennen kuin lähdin Ranskasta lähetettiin Indo-Kiinaan sotatarpeita ja muita välttämättömyyksiä sekä tarpeellisia lisävoimia. Minun tuloni jälkeen olemme pontevasti työskennelleet Kiinan vastaisen rajan turvaamiseksi. Tällä hetkellä suojelee meitä luja suojeluketju ja nyt voimme ryhtyä suunnitelmanmukaisiin varusteluihin lopullisia sotilaallisia järjestelytoimia varten."

Sosialidemokraatti M. Varenne unohti mainita, että hän myi osan aseista kiinalaisille liittolaisilleen, Junnamin militaristisille pyöveleille.

Vaikka ranskalaiset imperialistit kohta turvautuvatkin sosialidemokraatteihin riistoetujensa turvaamiseksi, eivät he kuitenkaan voi estää vallankumouksellisen liikkeen kehitystä. Mutta mitä sanovat sosialidemokraatit, jotka Brysselin kongressissa hyväksyivät julistuksen, jossa vakuuttivat vaativansa vapautta siirtomaiden kansoille. Heidän oma miehensä sortaa Indo-Kiinan kansaa.

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

Ohranat todistelleet Vuoriota ja Tuomista vastaan Turun hovissa

Turun hovissa elokuun 14 p:nä alkaneessa istunnossa otettiin ensin kuultavaksi

Anton Järvinen ja ohrana Löfving

Viimemainittu sanoi kuulustelupöytäkirjat oikein laadituiksi ja kertoi jo aikaisemmin mainitut väkijuomat takavarikoiduksi Lahja Valon asunnosta, josta Järvinen pidätettiin.

Järvinen kielsi, että hänellä olisi ollut mitään osuutta väkijuomiin.

Kangashauta kertoi itse vangitsemistilaisuudesta, että kun he menivät Lahja Valon asuntoon, tapahtui se myöhään illalla. Ovet olivat suljetut. Kun he olivat koputtaneet n. 10—15 minuuttia, syttyi erääseen huoneeseen valoa, mutta ovea ei avattu. Sentähden he mursivat kaksi ulko-ovea. Kun he uhkasivat murtaa sisäovenkin, niin silloin se avattiin. Uunin pellit olivat auki, ja kun he tarkastivat uunit, oli siellä runsaasti paperin polttamisesta syntynyttä karstaa, jonka joukosta he löysivät erään pöytäkirjaan liitetyn palamatta jääneen paperipalasen. Sanoi Järvisen huoneesta löydetyn yhden pullon spriitä ja keittiön kaapista toisen pullon.

Kanneviskaali: Onko todistaja nähnyt syytetyn seurustelevan yhdessä erään Lindforsin kanssa, joka on aikaisemmin saanut tuomion?

Kangashauta: Kyllä. Näimme Fagerströmin ja Lindforssin yhdessä Hankkijan talon edustalla, mistä he läksivät kulkemaan Eläintarhaan päin. Seurasimme jälessä ja näimme miesten eroavan Eläintarhassa. Sen jälkeen läksimme seuraamaan Lindforssia. Lindfors meni Kristiinankadun ja Helsinginkadun kulmaan, missä hän tapasi erään Lauri Raunion. Silloin me pidätimme nämä molemmat.

Puheenjohtaja: No, mitäs Järvinen tähän sanoo?

Syytetty: Mitä tulee vangitsemiseen, niin on luonnollista, että ovet olivat suljetut, sillä kello oli jo yli yhden yöllä. Heräsin ensin, otin valkeata ja odotin rouva Valon toisessa huoneessa heräävän. 10—15 minuuttia eivät he kuitenkaan kolistelleet ennen ovien murtamista, kuten todistaja väittää. Jos tulijat olisivat ilmoittaneet olevansa etsiviä, niin tietysti minä olisin heti mennyt avaamaan. Lindforsia en ole koskaan tavannut, enkä tunne sen nimistä henkilöä.

Ohrana Fagerströmille asetti puheenjohtaja kysymykset valmiiksi: Olivatko ovet suljetut? Ja te koputitte noin 10—15 minuuttia? Tuliko sitten huoneeseen valoa. Uunista sitten löytyi palamatta jäänyt paperi? Te olitte myös mukana Lindforsin ja Järvisen kohdatessa toisensa? jne., joihin kaikkiin todistaja vastasi tapansa mukaan: Kyllä, herra puheenjohtaja.

Järvinen ihmettelee, että todistaja puhuu aivan perättömiä.

Sen jälkeen kutsuttiin sisälle toveri

Väinö Vuorio ja ohrana Hagelberg.

Viimemainittu todisti pöytäkirjansa oikeaksi. Kun oli syntynyt epäselvyyttä erään käsikirjoituksen johdosta, joka oli liitetty asiakirjoihin, ja josta Vuorio kielsi kuulusteluissa hänelle mainitun, sanoi Hagelberg kirjoituksen löydetyn Idän ja Lännen toimituksesta. Kirjoitus oli kirjoittajan kuvalla varustettu artikkeli Ranskan nuorten työläisten sodanvastaisesta taistelusta.

Ohrana Fagerström

sanoi olleensa läsnä syytetyn kuulusteluissa. Todisti pöytäkirjan oikeaksi. Samoin Kangashauta.

Kanneviskaali tiedusteli viimemainitulta, oliko hän nähnyt syytetyn olleen yhteydessä SKP:n toimitsijoiden kanssa.

Kangashauta: En ole sellaista itse nähnyt, mutta olen sellaista saanut kyllä kuulla avustajiltani.

Puheenjohtaja: No, emme me ota huomioon sellaisia kuulopuheita, kun ette kerran itse ole nähnyt.

Salo: Pyydän kanneviskaalilta kysyttäväksi, minkä merkityksen hän aikoo antaa takavarikkoon otetulle käsikirjoitukselle. Ne ovat saapuneet Idän ja Lännen toimitukselle eikä siis syytetylle, ja ne on määrä julkaista mainitussa lehdessä.

Kanneviskaali: Etsivä keskuspoliisi on jo liittänyt hovioikeudelle jättämäänsä ainehistoon ja hovioikeus tulee tietysti antamaan niistä päätöksensä. Mahdotonta minun on ryhtyä seulomaan kaikkea etsivän keskuspoliisin tänne lähettämää ainehistoa.

Salo: Se on peräti merkillistä, ettei syytetylle voida sanoa, missä tarkoituksessa häneltä takavarikoituja kirjoituksia aijotaan käyttää häntä vastaan, eihän syytetty sellaisessa tilanteessa voi ensinkään puolustautua sellaista syyteainehistoa vastaan.

Vuorio: Olen viime aikoina etsinyt lakikirjoista sellaisia pykäliä, joissa mainitaan, mitkä oikeudet on ottaa takavarikkoon julkaisemattomia käsikirjoituksia. En ole löytänyt sellaisia. Enkä usko hovioikeudellakaan olevan oikeutta sellaisten päätösten tekemisiin mikä sisältyy takavarikoimisasioista annettuihin määräyksiin, sillä laki koskee vain julkaistuja kirjoituksia ja niiden takavarikkoon ottoa. Pyydän vielä tässäkin yhteydessä, että minulle luovutettaisiin takaisin takavarikoidut käsikirjoitukset, joista eräskin on erittäin laaja ja arvokas ja johon on uhrattu kuukausien työ.

Puheenjohtaja: Herra kanneviskaali ei ole ilmoittanutkaan vaativansa näitä käsikirjoituksia tuomittavaksi menetettäväksi.

Sen jälkeen sai toveri Vuorio poistua ja hänen tilalleen tuotiin toveri

Arvo Tuominen,

ja todistajaksi häntä vastaan kutsuttiin

ohrana Bang.

Puheenjohtaja huomautti aluksi, että syytetty oli oikeudessa tehnyt eräitä muistutuksia kuulustelupöytäkirjaa vastaan ja kehoitti todistajaa kertomaan alkuvaiheet siitä, kun Tuominen pidätettiin ja häntä alettiin kuulustella, jolloin tapahtui erimielisyyksiä syytetyn ja kuulustelijan välillä. Sitten kertoi ohrana Bang, että Tuominen alkukuulusteluissa ja ylimalkaan koko kuulustelujen ajankin oli kieltänyt kaiken osallisuutensa SKP:n toimintaan, ettei ole käynyt missään salaisissa kokouksissa eikä ole ollut yhteydessä SKP:n miesten kanssa. Ennen virallisten kuulustelujen alkamista syytetty oli pyytänyt saada tavata etsivän keskuspoliisin päällikköä ilmoittaen hänellä olevan jotakin sanottavaa. Kun asiaa sitten lähemmin tiedusteltiin, oli syytetty sanonut, että ellei etsivä keskuspoliisi voinut järjestää niin, että Tuominen pääsisi erilleen tästä jutusta, niin hän ilmoittaa hallussaan olevan erään etsivää keskuspoliisia koskevan raskauttavan asiakirjan, jonka hän tulee Hovioikeudessa esittämään. Tiesi asiakirjan olevan sen luontoisen, että jos se esitetään, niin etsivän keskuspoliisin todistukset, olivatpa ne minkälaisia tahansa, tulevat kadottamaan todistusvoimansa. Sitten oli Tuominen kysyttäessä maininnut esittämänsä asiakirjan, joka ei kuitenkaan ollut mistään merkityksestä. Ilmoitin syytetylle, etteivät sellaiset uhkaukset mitään vaikuta ja että meillä on omat tietomme hänen toiminnastaan, jotka tiedot ovat siksi painavat, että hänen pidätyksensä on täysin laillinen. Kun syytetty näki, ettei hän uhkauksilla voinut päästä vapaaksi, otti hän toisen kannan ja kieltäytyi antamasta mitään tunnustuksia sellaisiinkin asioihin, jotka olivat aivan ilmeisiä ja sellaista se oli loppuun saakka. Minä tiedustelin kaikkia niitä kohtia, jotka tässä jutussa lankeavat syytetyn osalle ja hän säännöllisesti kielsi niihin osallistuneensa. Hän vetosi ammattijärjestön sihteerin toimeen, ja siinä kaikki.

Puheenjohtaja kehoitti sen jälkeen todistajaa kertomaan, miten oli sen tarjouksen laita, josta pöytäkirjassa puhutaan.

Ohrana Bang kertoi, että hän oli toukokuun puolivälissä huomauttanut Tuomiselle kun tämä yhä kierteli ja kaarteli vastauksissaan, siitä, ettei tämä antanut suoria vastauksia ja mainitsi samalla, että mahdollisesti kuulustelujen alussa, jos Tuominen olisi reilusti tunnustanut sen, mitä hänestä Byroon miehenä tiedustelin, niin olisi ollut mahdollisuuksia järjestää niinkin, huomioonottaen hänen terveydellisen tilansa ja perheolonsa, että hän olisi voinut päästä vapaalle jalalle siihen saakka kunnes asia on tullut hovioikeudessa esille. Tähäp mainintaan Tuominen tarttui hyvin hanakasti kiinni ja sanoi, ettei hänen mielestään ole vieläkään mohdotonta sitä järjestää, selittäen, että jos hän pääsee vapaalle jalalle, niin hän kaiken ensimmäiseksi vakuuttaa sen puolen, ettei siitä missään tapauksessa mihinkään lehteen tulisi sellaista uutista, että hän olisi ollut etsivässä keskuspoliisissa syyttömästi pidätettynä. Siinä ohessa hän otti vielä esille ne seikat, mistä pöytäkirjassa mainitaan ja käytti sellaista sanontatapaa, että kokeilkaa kanssani, ja jos etsivä keskuspoliisi havaitsee, ettei hänen kokeilualkansa ole sellainen, kuin etsivä keskuspoliisi toivoo, niin etsivällä keskuspoliisilla olisi tilaisuus hänet uudelleen pidättää. Sen ainehiston perusteella, mikä häntä vastaan on käytettävänä. Bang kertoi vastanneensa siihen, ettei osaa sanoa tähän mitään, mutta ajattelee asiaa. Samana iltana ilmoitin tästä vielä päällikkö Riekille, mutta päällikkö katsoi, että se on mahdotonta. Myöhemmin kun kuulustelut jatkuivat, niin Tuominen kielsi edelleenkin kaiken ja pöytäkirjaan tulivat ainoastaan ne seikat ja tiedot, jotka etsivällä keskuspoliisilla oli.

Kanneviskaali mainitsi Tuomisen oikeudessa kertoneen, että hän Venäjällä käydessään oli ottanut osaa johonkin rakennustyöläisten kongressiin ja sellaista ei ole mainittu pöytäkirjassa, ja kysyi, oliko tästä asiasta puhetta kuulusteluissa. Bang vastasi, ettei muista sellaista puhetta olleen, mutta jos sellaista olisi ollut, olisi se myös merkitty pöytäkirjaan. Tuominen oli kertonut olleensa vain Ry. Koiton retkikunnan mukana tutustumassa Venäjän raittius- y.m. oloihin.

Puheenjohtaja tiedusteli, eikö kuulusteluissa ollut puhetta siitä, että Tuominen kävi Venäjällä ammattijärjestön edustajana. Bang kielsi sellaista kuulusteluissa puhutun ja sanoi tehneensä pöytäkirjan mahdollisimman tarkaksi.

Tuominen: Olen etsivässä keskuspoliisissa kertonut olleeni rakennustyöläisten kokouksessa Venäjällä ja mitä sitten tulee siihen, etten olisi maininut olleeni Venäjällä ammattijärjestön edustajana, niin siitä ei ollut puhetta ainoastaan yhden kerran, vaan monta kertaa, ja tuomari Bang on merkinnyt sen pöytäkirjaan, jota seikkaa ei hän näytä muistavan. Sitten pyytäisin todistajalta kysyttäväksi, miksi ei pöytäkirjaan ole merkitty sitä ensimmäistä ehtoa, mistä todistaja täällä mainitsi, että minä kuulustelujen alussa olisin tehnyt joitakin esityksiä ja viitannut johonkin juttuun pyytäen sen perusteella vapauttamistani. Minkä takia se on jätetty pöytäkirjasta pois?

Bang: Kun se ei vaikuttanut tähän juttuun.

Tuominen: Minusta näyttää se niin oleelliselta, että sen olisi pitänyt pöytäkirjassa olla. Pyydän edelleen kysyttäväksi, minkä takia ei kuulusteluissa ollut todistajia läsnä ja minkä takia ne toimitettiin kahden kesken?

Bang: Se johtuu siitä, että meillä oli vähän kuulustelijoita ja vielä vähemmän todistajia, jotka olisivat joutaneet olemaan kuulusteluissa läsnä. Silloin kuin Tuominen pidätettiin, niin minä omaksuin sellaisen käsityksen tästä kuulusteltavasta, että hän pysyy ylimalkaan siinä, mitä hän kuulusteluissa on esittänyt. Toisin sanoen, minulla oli jonkunlainen luottamus Tuomiseen. Sitä paitsi luin kuulusteltavalle kuulustelujen aikana tehdyt konseptit, joten kuulusteltavalla ei pitäisi olla mitään oleellista muistuttamista pöytäkirjaa vastaan.

Tuominen: Kun pöytäkirja luettiin, niin minä ilmoitin, ettei minulla ole muita oleellisia muistutuksia kuin sivulla 7. Pyydän kysyttäväksi, lukiko tuomari Bang minulle sen kohdan myöskin ennenkuin lääninvankilassa Helsingissä?

Bang ilmoitti, ettei sitä ole luettu ennen syytetylle, kuin hänen sanomassaan tilaisuudessa.

Tuominen tiedusteli edelleen, miksi ei tätä kohtaa ennen luettu. Kun väitetään sen tapahtuneen toukokuun alussa, jonka Bang selitti johtuvan siitä, että hänen mielestään sillä ei ollut mitään merkitystä itse jutun tutkimisen kanssa, että se oli ainoastaan Tuomisen ja hänen välistään keskustelua, jonka tahdoin etsivälle keskuspoliisille ja ensikädessä päällikölle muistiin merkitä. Tuominen sanoi tämän jutun otetun pöytäkirjaan vasta, sen jälkeen kun hän oli ilmoittanut sen avustaja Salolle. Sanoi tämän seikan osoittavan, että tässä on jotakin hämäräperäistä. Pyysi todistajalta kysyttäväksi muistaako hän, että silloin kun etsivän keskuspoliisin päällikkö oli kuulustelutilaisuudessa ja että oli puhetta, että pääsen vapaaksi, niin Riekki sanoi, että jos minä ilmoitan kahden keskuskomitean jäsenen asunnon, niin pääsen heti vapaaksi.

Bang: Syytetyn puhe on todellisuudesta poikkeavaa. Päällikkö vastasi tässä tilaisuudessa Tuomiselle, että häntä vastaan on tässä jutussa aivan selvät todistukset, ja ettei häntä voitu vapaaksi laskea ja toiseksi, että Tuominen oli kieltänyt kaikki pienimmätkin seikat, mikä osoittaa, ettei senkään perusteella voida syytetyn toivomusta täyttää. Tässä yhteydessä päällikkö mainitsi, että jos syytetty olisi ilmoittanut Taimen ja Eklundin nimet, niin hän voisi ryhtyä ajattelemaan sellaista, mutta en tiedä mitä päällikkö sillä tarkoitti.

Tuominen: Tästä todistajan lausunnosta käy kyllin selvästi ilmi, että tällainen tarjous on tehty ja tehtiin, jota todistaja ei voi kieltää ja hän koettaa sitä nyt vain vähän pyöristellä. Pyydän todistajalta kysyttäväksi, miten hän voi selittää lakiin perustuvaksi sellaisen kuulustelumetodin, että tarjotaan vapaaksi pääsyä, jos määrätyllä edellytyksellä myöntää oikeaksi, mitä kuulustelija on pöytäkirjaan merkinnyt? Ja edelleen kysyn, onko kuulustelijalla lain mukaan oikeus sellaisia ehtoja asettaa?

Puheenjohtaja huomautti tähän, ettei nyt ole kysymys siitä, mitä kuulusteluissa saa kysyä ja mitä ei.

Tuominen sanoi edelleen, että hän kuulusteluissa ilmoitti pitävänsä häpeällisenä ja nöyryyttävänä sitä, että tehdään sellaisia tarjouksia ilmiannoista, johon Riekki puhui jotain sellaista, että pienempi sivuuttaa suuremman tieltä. Sanoi torjuneensa jyrkästi tarjouksen, pitäen sellaista sopimattomina asetettavaksi vapaaksi pääsemisen ehtoina. Pyydän pöytäkirjaan merkittäväksi, että todistaja myönsi tehdyn kysymyksen johdosta, ettei pöytäkirjaan puhuttu mitään kysymyksessäolevasta kohdasta ennen kuin pöytäkirja luettiin lääninvankilassa. Tuominen sanoi edelleen, että hänen sanomakseen on aivan oikein pöytäkirjaan merkitty, ettei hän suostunut missään tapauksessa etsivälle keskuspoliisille palveluksia tekemään ja pyysi kysymään todistajalta, mistä on saatu aihe tehdä sellainen merkintä pöytäkirjaan, ellei palveluksia olisi pyydetty?

Bang vastasi, että Tuominen oli sanonut olevansa sellainen tekijä, joka merkitsee paljon ja että hänen asemansa on sen kaltainen, että etsivälle keskuspoliisille on hänestä hyötyä.

Salo: Pyydän todistajalta kysyttäväksi, koska Tuomista kuulusteltiin ensimmäinen kerta Rasin kanssa vastakkain?

Bang selitti niiden olevan konsepteissa merkityn, mutta ettei niitä tullut otettua pöytäkirjaan. Sanoi Rasin kuulustelujen olleen siinä huhtikuun ja toukokuun vaiheilla.

Salo: Kun täällä on todistettu syytettyjen kohtelu etsivässä keskuspoliisissa täysin moitteettomaksi, niin pyydän todistajalta kysyttäväksi, että ilmoitettiinko rouva Tuomiselle siitä, että hänen miehensä oli sairastunut ja siirretty kirurgiin.

Puheenjohtaja huomautti, ettei sellainen kuulu tähän asiaan.

Salo: Myöntääkö todistaja sen, että kun eräille pidätetyille tuotiin ruokaa, sanoi tuojille, "etteivät ne herrat ole täällä tehneet muuta kuin syödä törsänneet ja maanneet, minkä tähden saavat tulla toimeen talon sapuskoilla"?

Puheenjohtaja ei tehnyt tätä kysymystä, vaan käski todistajan poistumaan.

Salo: Panen vastalauseeni sitä vastaan, millä tavalla kohdellaan pidätettyjä, kun täällä ei saa avustaja ollenkaan tehdä kysymyksiä.

Sen jälkeen käskettiin sisälle

ohranapäällikkö Esko Riekki.

Puheenjohtajan tiedusteluun kertoi Riekki Tuomisen ja Bangin välisistä keskusteluista kuulustelujen alussa samoin kuin edellinenkin todistaja ja että Bangin hänelle tästä puhelimessa ilmoittaessa, oli maininnut Tuomisen pyytäneen päästä vapaalle jalalle ja maininnut että hän tulisi olemaan etsivän keskuspoliisin kanssa yhteydessä ja osoittamaan työllään ja toiminnallaan sellaista, mistä olisi etsivän keskuspoliisin edustamalle suunnalle hyötyä. Kohtauksesta Tuomisen kanssa tuomari Bangin läsnäollessa oli Tuominen uudelleen kertonut saman asian kuin oli tuomari Bangillekin puhunut. Kertoi sitten itse kohtauksesta samaan tapaan kuin Bang.

Puheenjohtaja: Mainitsiko Tuominen tässä yhteydessä Taimen ja Eklundin?

Riekki sanoi itse maininneensa Tuomiselle, että tämä voisi ilmoittaa Taimen ja Eklundin, jotka olivat hänen tovereitaan Suomen byroossa, niin olisi voitu ottaa harkinnan alaiseksi Tuomisen vapaalle jalalle päästäminen.

Puheenjohtaja: Puhuiko Tuominen mitään siitä, että hänellä oli sellainen asema ammattijärjestössä, että etsivälle keskuspoliisille voisi olla hänestä hyötyä tämän asemansa perusteella.

Riekki sanoi Tuomisen maininneen ja alinomaan vedonneen asemaansa ammattijärjestössä, jolloin minä hänelle huomautin, ettei ole kysymys hänen toiminnastaan ammattijärjestössä, vaan SKP:ssä.

Tuominen tiedusteli, minkä tähden ei edes päällikön käskystä merkitty näitä asioita pöytäkirjaan ja Riekki selitti tällöin, että syytetty oli aluksi niin puhelias, että oli mahdoton sitä kaikkea ylösmerkitä.

Tuominen lausui edelleen ihmettelynsä, ettei näitä asioita oltu merkitty pöytäkirjaan toukokuun 28 päivään mennessä, vaikka keskustelu tapahtui jo toukokuun 19 pnä. Sanoi näiden todistajain lausuntojen osoittavan hänen antamansa selostuksen tapahtumasta oikeaksi. Vielä pyysi Tuominen kysyttäväksi todistajalta, oliko Jalmari Rasi pidätettäessä humalassa, johon puheenjohtaja sanoi, ettei se vaikuta tähän.

Riekki kertoi lehdistä lukeneensa Tuomisen panneen hänen suuhunsa sellaisia sanoja, mutta kielsi sellaista puhuneensa, sanoen, ettei tiedä Rasin olleen pidätettäessä humalassa.

Tuominen: Päällikkö Riekki lukee huonosti lehtiä. En minä ole kirjoittanut sitä mihinkään lehtiin enkä sellaista oikeudessakaan kysynyt, mutta täällä on sikäli merkitystä, että Rasi on kieltänyt tämän seikan, mutta etsivän keskuspoliisin kirjoissa on siitä merkintä, jossa sanotaan, että kun Rasia mentiin pidättämään, niin hän mainitsi: "Ja ha, joko te tulitte", ja oli täysin humalassa. Sillä on merkitystä sikäli, että puhuuko Rasi totta ja päällikkö Riekki valhetta.

Puheenjohtaja ilmoitti Riekin puhuvan valansa päälle.

Salo: Syytetyn avustajana kiellän näiden todistajain lausunnoilta todistusarvon, koska Riekkiin ja Bangiin nähden tässä on kunniakysymys.

Tämän jälkeen ilmoitti puheenjohtaja kuulustelut päättyneeksi ja oikeus otti päivällisloman.

Suomesta

Satamatyöläisten lakko

Kuljetustyöläisten liitosta ilmoitetaan v. k. 21 pnä:

Koivistolla 15 laivaa lastaamassa; rikkurityö käy etupäässä alaikäisten lasten ja naisten avulla.

Mäntyluodossa ei ole paljon laivoja. Lautatarhatöistä ei rikkurien avulla tule mitään kunnollista.

Viipurissa on tilanne muuttumattomana. Lakkolaisten mieliala reipas.

Uuraassa 45 laivaa lastaamassa. Lapsityö aivan yleistä. Alle 14-vuotiaitakin tavataan rikkurien keskuudessa kymmenittäin, mutta viranomaiset eivät siitä välitä mitään.

Näkyy siis olevan niin, että viranomaiset ovat satamatyöläisten taistelussa asettuneet selvästi työnantajien puolelle, koska lapsien rikkurina käyttäminen saa esteettä tapahtua.

Turusta, Raumalta, Reposaarelta, Vaasasta, Ykspihlajasta, Raahesta, Oulusta ja Kemistä tänä aamuna saapuneet tiedonannot osoittavat lakkotilanteen olevan hyvän. Rikkurien avulla työt eivät käy ja lakkolaiset ovat vakuutettuja, etteivät ne niillä tule koskaan käymäänkään.

Taistelussa olevien joukko on eheä ja mieliala mitä parhain.

OHRANALAITOKSEN MÄTÄ KAUHISTUTTAA YLIOPPILAITAKIN

Nykyisen suurjutun aikana ovat syytetyt ja todistajat kertoneet yhtä ja toista ohranan menettelytavoista. Muistamme syytetty Hirvelän kuvauksen automatkastaan ohranain kanssa. Näitä kuvauksia on pidetty vain tavallisina "kommunistisina" valheina, sen ovat kaikki porvarilliset sanomalehdet ilmaisseet. Muistetaanhan, miten m.m. mainittu Hirvelän automatka "muuttui" ohranatodistajain kuulustelussa. — Nyt kuulemme kuitenkin jotain toisenlaista itse porvarilliselta taholta.

Kirkollisen "Vartijan" viimeisessä numerossa tekee prof. Pietilä selkoa eräästä kuulemastaan tapauksesta. Teemme lainauksemme erään toisen kirkollisen lehden "Työkansan" mukaan. Mainittu lehti kirjoittaa: "Hän (Pietilä) nimittäin kertoo kuulleensa parista lainopin ylioppilaasta, jotka jouduttuaan valtiollisen poliisin palvelukseen, sanoutuivat muutaman kuukauden kuluttua toimestaan irti kauhistuneina, miltei pyörryksissä kaikesta siitä viipillisyydestä ja muusta ihmisille arvottomasta johon virkavelvollisuus näytti heitä siinä laitoksessa johtavan".

Vaikka ylioppilaat erosivatkin kauhistuneina ohranalaitoksesta, lienee liiaksi odottaa, että he julkisuudessa itse kohottaisivat äänensä totuuden puolesta.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland, Room 918

1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanstn, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Sopper Cliff, Ont.

EKSYNEITÄ

UUSI KIRJATEOS ILMESTYNYT

Eksyneitä on kirja, jonka on kirjoittanut Toverin toimittaja A. N. Koskela. A. N. Koskela on jo entisestään tuttu monille lukijoille, sillä hän on kirjoitellut jo useampien vuosien, voimmepa sanoa kymmenien vuosien aikana työväen julkaisuihin ja sanomalehtiin.

Kirjansa aiheeksi on tov. Koskela ottanut nykypäiväiset virtaukset työläisten omasta keskuudesta. Eri henkilöt, jotka esittävät ihmisluonteita ja heidän erilaisia harrastuksiaan ja eri suunnille kallistumisiaan, tuntuvat kirjaa lukiessa elävästä elämästä otetuilta. Niinpä kirjassa kuvataan osastojemme näyttämöillä toimineita ja vielä nykyäänkin toimivia henkilöitä. Samoin poortitaloissa tavallisesti majailevia tahi yksinään asuvia vanhoja poikia ja heidän elämän "arkuuttaan". Kirjan päähenkilöinä esiintyy pikkuporvarillisuudelle antautuva entinen puutyömies, nykyinen kauppias Neva ja hänen vaimonsa Hulda, joka myöhemmin eroaa kauppiaastaan. Vielä esiintyy kirjassa sellaisiakin henkilöitä ja ihmistyyppejä, jotka ottavat elämän kokonaan kevyeltä kannalta ja tekevät elämänsä oluen keitolla ja väkevämpienkin aineiden myynnillä.

Paitsi edellä lueteltuja luonnekuvauksia löytyy kirjassa hyvä annos tervettä elämän filosofiaa.

Tämä kirja on niitä kirjoja, joka osaltaan täyttää aukon meikäläishenkisessä nykyaikaisessa romaanikirjallisuudessamme. Siksi onkin kirja yksi niitä kirjoja, joita toivoisimme enempi ilmestyvän ja on se sellaisenaan ilolla tervehdittävä.

Kirjassa on 177 sivua.

Kaksivärisen kansikuvan on piirtänyt tunnettu taiteilijamme K. A. Suvanto.

Kirjan hinta on 60 senttiä.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Mukana seuraa $................., jolla lähettäkää .... kpl. "EKSYNEITÄ".

Nimi ....

Osote ....

....

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAVANA New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

PORT ARTHUR, ONT.

AARNION LIHAKAUPPA 817 BAY Street. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. — Puhelin 1724 N. — J. Aarnio.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultaseppän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

PALLOHUONE. SAATAVANA SIkaareja, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatusta liikkeellemme. Mäki ja Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont. (M

PASTURILIIKKEEMME SIJAITsee 246 Bay St. E. Suksi ja Wm. Suvanne.

MERVASEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM, ONT

FORT WILLIAM STEAM BBATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 631 Simpson Street. Puhelin 1185 S.

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikki alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä, Timmins. (M)

ENSILUOKKAISTA KELLOJENkorjausta. Fred Whitford, vastapäätä postikonttoria, Timmins, Ontario. (M)

Halutaan tietää

Tärkeän asian vuoksi haluan tietää missä on Kusti Tiilman, kotoisin Patenniemestä, Oulun läänistä. Ole hyvä ja ilmota heti itsesi alla olevalla osoitteella tahi jos ei hän itse tätä huomaa, pyydän jonkun hänen tuttavistaan hänestä ilmoittamaan osoitteella:

L. W. I. U. of Canada, South Porcupinen osasto,
Box 519, South Porcupine, Ont.
J. W. Hurnasti, siht.

Suomalainen Koti

Suosittelee
RUOKAA JA HUONEITA
Huom.! Minuutin matka C. N. R. asemalta. (MT
390 Colborne Street
Tel. Main 0008
MONTREAL, QUEBEC

Uusi suomalainen
sauna ja uima allas
Auki joka päivä kello 1 päivällä 12 yöllä.
NESTOR PUSKA
142 Durham kadulla, Sudbury, Ont.
Puhelin 2268

LÖYTÄÄ AVUN 12 VUODEN KÄRSIMISEN JÄLKEEN

Mr. A. A. Biederman, Golden Lake, Ont., sairasti pääkipua, [illegible]

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

HARJOITUKSIA

Harjoituksia näytelmästä "Taiga" tänään maanantai-iltana ja keskiviikko- ja perjantai-iltoina tällä viikolla, alkaen täsmälleen kelo 8.— Kaikki roolihenkilöt mukaan. Please!

Soittokunnan harjoitus torstai-iltana. Kaikki soittajat ja soittajiksi aikovat kello 8 harjoitushuoneeseen.

LAULUSEURAN HARJOTUKSET

Lauluseuran harjotukset alkaa ensi tiistaina ja on harjoitusvuorot seuraavasti:

Alttoäänet klo 2 j.p.p. 16 Durham St. musiikkikaupassa, illalla haalilla. Tenorit kello 7, bassot kello 7.45, sopranot 8.30. Kaikkia pyydetään olemaan täsmälleen paikalla. Jokainen jolla on aikomus yhtyä kuoroon, pitää olla alusta asti paikalla.

Tov. Hj. Hamari.

SUDBURYN OSASTON LAINAKIRJASTO

Ne henkilöt, jotka ovat lainanneet kirjoja Sudburyn osaston lainakirjastosta, joka nykyään on poikatalolla, pyydetään palauttamaan kirjat takaisin t.k. 15 päivään mennessä, sillä kirjasto tullaan muuttamaan takaisin haalille.

ASIALA VALITTU NÄYTELMÄSEURAN JOHTAJAKSI — HAMARI LAULUKUORON JA ORKESTERIN JOHTAJAKSI

Eilen iltana pidetyssä C. s. j:n täkäläisen osaston kokouksessa vahvistettiin johtokunnan valinta näytelmäseuran johtajan sekä laulukuoron ja orkesterin johtajan tointen täyttämiseksi. Näytelmäseuran johtajaksi oli johtokunta valinnut tov. K. G. Asialan 60 dollarin kuukausipalkalla, kun aikaisemmin samaan toimeen valittu toveri Kuuno Sevander oli valituksi tultuaan kieltäytynyt tointa vastaan ottamasta. Laulukuoron ja orkesterin johtajaksi valittiin tov. Hjalmar Hamari 35 dollarin kuukausipalkalla.

Kun kumpikin valituista tovereista on asiantuntija alallaan, niin saatetaan toivoa, että haalitoiminta tulee harppa-askelin vilkastumaan aivan lähitulevaisuudessa, tempaamaan mukaansa kaikki aikaisemmin työväen valistuspyrintöihin osallistuneet paikkakunnan työläiset sekä suuren joukon uusia, vereksiä voimia. Täten saattaa haalitoimintamme muodostua hedelmälliseksi yleensä työväenluokan taisteluille.

Samassa kokouksessa valittiin talonmiehen tehtävään tov. I. Korpi, 40 dollarin kuukausipalkalla. Niinikään keskusteltiin lainakirjaston muuttamisesta poikatalolta takaisin Liberty-haalille, sekä samalla kirjaston vaurastuttamisesta. Osastoon hyväksyttiin myös useita uusia jäseniä tässä kokouksessa, jota seikkaa myös voitanee pitää merkkinä osaston toiminnan elpymisestä.

VAKAVA YHTEENAJO SUDBURYSSA

Eilen, sunnuntaina, noin kello 1.30 tienoilla päivällä ajoi suomalainen taksa-ajuri Pernu autollaan yhteen erään naisen ohjaaman umpiauton kanssa Lisgar- ja Cedar-katujen kulmassa. Molemmat autot vahingoittuivat pahoin, edellisen törmätessä vielä sähköpylvääseen ja jälkimäisen kaatuessa kumoon. Yhteentörmäyksessä loukkautui nainen pahoin, kykenemättä omin voimin vapautumaan autonsa jätteistä. Poliisikuulustelu selvittänee onnettomuuden syyn.

Beaver Lake

KUULUMISIA KYLÄSTÄMME

Sacco-Vanzetti-juhlaa viettivät Beaver Laken ja Worthingtonin toverit yhdessä, ohjelma ollen tilaisuuteen sopiva, josta mainittakoon toverien Tuorin ja Helinin puheet. Myöskin puhui toveri Karvinen, mainiten, että italialaiset toverit Sacco ja Vanzetti poltettiin elävänä amerikalaisen rahavallan uhreina ja vakuuttaen, että heidän muistonsa tulee työväenluokan keskuudessa ikuisesti elämään.

Canadan työläisnaisten liiton Beaver Laken osasto alkoi syystoimintansa elokuun 30 p:nä sillä toivomuksella, että kaikki jäsenet kulkisivat säännöllisesti mukana ja ne, jotka loistavat vielä osastosta poissaolollaan, tulisivat mukaan niin pian kuin mahdollista. Kyllä siitä aina tiedon saa koska kokoonnutaan, kunhan vain ensin saa oikean lähtökumeen. Ja kun yhden kerran on ollut mukana, niin varmasti tulee toisenkin kerran ja niin edelleen. Tarkoitus on kehittää itseämme erinäisten kysymyksien ja keskustelun avulla.

Perustimme myöskin nyrkkilehden nimeltä "Soihtu". Tähän lehteen on tilaisuus jokaisella kirjoittaa. Joukossamme on paljon sellaisia hiljaisia tovereita, joilla on hyvää ajatusta, mutta eivät voi sitä suusanallisesti julkilausua kokouksissamme. Nyt on siis tilaisuus kirjoittaa ajatuksensa paperille ja lähettää ne omaan nyrkkilehteen. Kirjoituksia voi lähettää Ida Piiloselle ja Mäenpäälle. Olkoon vielä mainittu, että lehdessämme ei julkaista naapuriseputuskia. Lehti on perustettu jokaisen kehittämistä varten. Miestoverit voivat myöskin kirjoittaa. Ja nyt jäämme odottamaan, mitä lehdestä tulemaan pitää. Sitä voi joskus lukea ohjelman lisäksi piknikitamissa. Olkoon onnekas vain vasta-alkavalle!

Olisihan sitä vielä kynälle työtä, mutta tuleehan se tilaisuus toinenkin. Siis luokkataisteluterveisin — Pääskä.

Long Lake

ROISTOJA LIIKKEELLÄ

Taitaa se tämäkin perukka tulla tunnetuksi, koska täälläpäin rupeaa roskaväkeä käymään ilkitöitään tekemässä. Viime kuun 21 päivää vasten yöllä kävi täällä sakki huliganeja ja pieksivät toveri Arthur Helinin hevosia. Yhtä hevosta oli lyöty teräaseella noin kymmenen tuumaa pitkä ja kolmea tuumaa syvä haava. Toiselle hevoselle oli syötetty jotain myrkkyä ja hakattu seipäällä niin pahoin, että hevonen ei tahdo päästä kulkemaan.

Onko se mitään kunnon ihmisen työtä? Jos te roistot ette opi ihmisten tavoin kulkemaan, niin teidät toimitetaan semmoiseen paikkaan että varmasti opitte ihmisten tavoille.

VARTTUOS

Varttuos taisteluun, köyhän lapsi,
puolesta ihmisyyshyvän.
Puolesta itses' ja puolesta muiden.
Puolesta piirimme syvän.

Varttukoon varmaksi taistelukuntos'
kivikkopolkujas käyden.
Puoltaos hyvää! Karttaos pahaa;
se voiton tuo runsahan, täyden.

Varttuos keralla köyhäin lasten,
Ääressä taisteluviirin.
Kuuntele käskyä vanhain orjain.
Rientäös tietojen siivin.

Varttuos renkaaksi pelastustyöhön
omaimme sellit, jok' avaa.
Varttuos renkaaksi puolustusketjuun.
Sä nukkuvat hereille havaa.

Varttuos työssä sä tietoisuuden,
varttuu kun vartalos myötä.
Älä vartuntaas surujen anna estää.
Oma lehtesi taistelee myötä.

Urali-Setä.

48 MILJ. LISÄYS SOTILASMENOIHIN SUOMESSA

Äsken valmistuneessa valtion ensi vuoden tulo- ja menoarviossa toteaa hallitus, että maan taloudellinen tilanne on nykyään varsin epäedullinen ja yhä edelleen huononeva, mihin on syynä m.m. satamalakko. Tästä huolimatta ehdotetaan sotalaitoksen menoja lisättäväksi 48 miljoonalla markalla. Myöskin maatalousbudjettia ehdotetaan koroitettavaksi 110 miljoonalla markalla. Nämä ynnä muutkin lisäykset aiotaan ottaa pääasiassa verotuksella, joka raskaimmin kohtaa vähävaraisia. Tuontitullia arvioidaan saatavan 100 miljoonaa markkaa enempi kuin tänä vuonna. Taloudellisen tilanteen epäedullisuudesta huolimatta on siis hallitus ajatellut kansan ostokyvyn kohoavan. Mutta sen sijaan omistavien luokkien veronmaksukyvyn se on ajatellut laskevan, koska tulo- ja omaisuusveroa on laskettu saatavan 15 milj. mk. vähemmän kuin tänä vuonna.

Esityksen mukaan ovat vakinaiset tulot 4,203,278,800 markkaa ja ylimäär. tulot 29,000,000 markkaa eli tulot yht. 4,232,278,800 markkaa.

Vakin. menot ovat 3,491,518,400 mk. ja ylimääräiset menot 740,760,400 mk. eli menot yhteensä 4,232,278,800 markkaa.

Vertailun vuoksi mainittakoon, että viime vuotisen sosdem hallit. budjetti päättyi 4,523,420,350:— jonka eduskunta kuitenkin kohoitti niin että se päättyi 4,702,646,350:—.

Musiikkimiesten lakko päättynyt Chicagossa

Teatterit pakoitettu osittaisiin myönnytyksiin

CHICAGO, Ill., syysk. 8. — Musiikkerien lakko päättyi täällä eilen molemminpuolisiin myönnytyksiin. Teattereiden omistajain ja työläisten edustajain välisissä neuvotteluissa, jotka kestivät 24 tuntia, pääsivät asianomaiset sopimukseen, jonka mukaan teatterinomistajat suostuvat palkkaamaan nelihenkisen orkesterin niissä teattereissa, joihin on järjestetty n.k. puhuvat elävätkuvat.

Musiikkityöläiset vuorostaan suostuvat siihen, että työkausi määrätään 10:stä 44:ään viikkoon nykyisen täyden 44 työviikon asemesta.

KUNNALLINEN HAUTAANTOIMITUSJÄRJESTELMÄ MOSKOVASSA

Moskova, syysk. 7. — Kunnallinen hautaantoimituslaitos avattiin täällä eilen. Hautaaminen oli yksi niitä harvoja toimialoja, jotka v. 1917 vallankumous oli jättänyt yksityisten haltuun, mutta kun viime aikoina on alkanut kuulua valituksia hautauskustannusten johdosta, on mainittu ala siirretty kunnan käsiin.

Mielen vakävuudella ilmoitamme kaikille ystäville, omaisille ja työtovereille, että ikävän tapaturman uhrina kuolon uneen vaipui elokuun 3 pnä 1928

JACK BOTNIK KIURU

Golden, B. C. Vainaja oli syntynyt Kauhajoella, Vaasan l. 28 pnä heinäk. 1907. Ikävöiden muistelemme kunnon toverimme äkillistä poismenoa joukostamme.

Sinun työtoverisi.

Oli edessä elämä sulla,
Niin kaunis ja valoisa.
Vaan tuoni tempasi kaiken,
Katkas elosi jo nuorena.
Työtoveriesi puolesta

Onni Kattelus.

Halutaan

suomalainen nuori mies työhön apteekkiin. Henkilöllä, joka on korkeakoulun todistus, on etutila.
MULLIGANS PHARMACY,
Sudbury, Ont.

Alavon Sauna

on auki 3 kertaa viikossa:
Tiistaina klo 6—12
Perjantaina ja
Lauantaina klo 2—12
339 Antwerp St.
Sudbury — Ontario
— Puhelin 1954 —

Ruoka- ja lihatavarakauppa

Mr. Arvo Pelkola
253 Regent St. — Puhelin 908W
SUDBURY, ONT. (M

J. A. Erickson

SUOMALAINEN ASIOITSIA
tekee laillisia asiapapereita tässä maassa ja Suomessa käytettäväksi ja suorittaa yleensä kaikkia asioitsia-alalle kuuluvia tehtäviä. Tulkkina oikeuksissa y.m. M
Bank of Commerce Building.
— Phone 2131 —
Box 718 — SUDBURY, ONT.

Lukijoillemme

ILMOITUKSET OVAT SIIS TARPEELLISIA

Ilmoitukset myös täyttävät tarpeellista inhimillistä palvelusta. Lukemalla Vapaus-lehdessä olevia ilmotuksia voivat lukijamme seurata nykyajan liikemaailman edistystä ja mahdollisuuksia.

Voidaksemme antaa teille hyvän lehden mahdollisimman halvalla, täytyy meidän julkaista ilmoituksia lehdessämme. Tilaushinta yksistään ei korvaa postirahaa, eikä paperia jolle Vapaus painetaan. Palkat ja muut kustannukset täytyy maksaa ilmoitustuloista.

ILMOITTAMINEN ON SIIS HYÖDYLLISTÄ

Meidän ilmoitustyöllä on kaksi tarkoitusta:

1. Me jatkuvasti pyrimme parantamaan ilmoitussivujamme. Armotta me hylkäämme kaikki petkutus- ja epärehelliset ilmoitukset, näin turvaten lukijaimme etuja. Jos koskaan lukijoitamme on kohdeltu huonosti lehdessämme olevien ilmoittajien taholta, haluamme me tietää siitä.

2. Meidän tarkoituksemme on keskittää kaikki suomalaisten liike niihin liikelaitoksiin, jotka ilmoittavat lehdessämme. Näin menetellen on liikemiehelle mahdollista ilmoittaa jatkuvasti — se kannattaa. Me kehotamme lukijoitamme kannattamaan niitä liikkeitä jotka ilmoittavat Vapaus-lehdessä.

Siis ensikerran kun lähdette ostoksille, olkaa hyvä ja tutustukaa Vapauden ilmoituksiin. Se kannattaa meille kaikille.

VAPAUS,
Box 69, Sudbury, Ont.

Woodsworth todistaa

WINNIPEG, syysk. 10. — Että olot siirtolaisten majapaikassa täällä ovat sen mukaiset kuin Englannin parlamentin jäsenet Thomas Johnston ja Thomas Shaw ovat väittäneet suurta huomiota saavuttaneenssa lausunnossaan, ja että siirtolaisia on kohdeltu heidän kuvauksensa mukaisesti, on täällä tullut vahvistetuksi Canadan parlamentin työväenedustajan J. S. Woodsworthin lausunnolla.

Woodsworth oli samoihin aikoihin kuin Johnston ja Shaw tarkastamassa mainittua majapaikkaa. Elonkorjaajia ei päästetty pois kellarista, eikä ketään päästetty elonkorjaajien luokse. Woodsworth sanoo päässeensä vasta suurien vaikeuksien jälkeen kellariin, missä siirtolaisia pidettiin kuin eläimiä.

Paikkaa haluava

Haluaisin paikan tiskarikst tai siivoojaksi.
SUOMALAINEN NAINEN,
Box 154, Sudbury, Ont.
Puhelin 1358

North Bayn SAUNA

Avoinna joka:
TIISTAI, KESKIVIIKKO, PERJANTAI ja LAUANTAI
Klo 3:sta päivällä klo 12:sta yöllä.
90—3rd Avenue E. — Phone 2545
Jack Puusepp

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyytteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.
FINNISH CLUB,
Box 297, Kirkland Lake, Ont.

KIPU RINNAN ALLA

ja Vatsassa, Päänpakotus, Kitkerää vettä suussa, Sydämen polte, pakotus selässä ja hartioiden alla, Sappitauti, Keltatauti, Kova vatsa ja yleensä heikko ruuansulatus ovat kaikki Vatsakatarrin tuntomerkkejä.

[illegible] Lawler, Minn.

Mr. P. A. Lignell. [illegible] Daniel Kallionäki. [illegible]

—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis.

LUONNON-PARANTOLA

NAUGHTONISSA ON AVOINNA KAIKKINA AIKOINA
Ida ja Otto Ylönen
NAUGHTON — ONTARIO
Osoite Sudburyssa: —Puhelin 276—
132 Elm St. — Box 1111

KELLOSEPPÄ

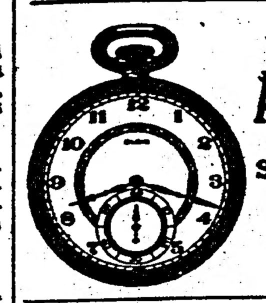

A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA

NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

Kirjallisuutta

Asestettu Rakkaus., kirj. Rafael Sabatini, "viitan ja miekan romaani" keskiajoilta, nid.	.85
Amerikan Unionistisen Edustajiston Venäjän Matka, neuvostovallan nykyisistä oloista ja saavutukaista, suomennos	.40
Ange Pitou, kirj. Alexandre Dumas, [illegible] vallankumouksen aikoja)	.75
Ajan Unohtama [illegible] kirj. Edgar Rice Burroughs, nid.	.85
Aapinen, lasten opettelukirja, sid	.55
Aavoilla Ulapoilla, merielämän romaani, kirj. Jack London, nid.	1.00
Alanteen Sanakirja, suomalais-englantilainen. sid	5.50
Anaski, kirjoitti: Kauppis-Heikki, nid.	.50
Amerikalaisen Työväenliikkeen Vararikko, kirj. Wm. Z. Foster, nid.	.55
Apinain Kuningas, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.75
Aviovaimo, kirj. Anna Baadsgaard, nid.	.40
Assmannin Pojat, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.50
Autokirja, kirj. Yrjö Weilin, sid.	2.00
Avattomia, romaani, kirj. J. I. Vatanen, nid.	.50
Bakteerit, Tietoaarre, kirj. Osc. Streng, sid.	.50
Bastiljen Valloitus, kirj. Alexandre Dumas, nid. (Ranskan vallankumouksen aikana tapahtunut	.75
Babbitt, kirj. Sinclair Lewis, nid.	1.50
Cynthia, kirj. Courts-Mahler, nid.	.40
Englanninkielen Oppikirja, kirj. K. Brekke, sid.	1.50
Elsinoren Kapina, kirj. Jack London, sid.	1.25
Erämaa kutsuu, kirj. Jack London, sid.	.75
Elollisten Olentojen Lisääntyminen, kirj. F. Kolpin Ravn, sid.	.50
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, hyvä opettelukirja, kirj. Y. Halonen	2.65
Elsa, kirj. Teuwo Pakkala, nid.	.65
Ei Onnea Ilman Sinua, kirj. H. Courths-Mahler, sid.	1.00
Englantia Aloittelevilla, kirj. Enckell-Saarinen, sid.	1.75
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, toimit. T. Wallenius, sid.	2.50
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, kirj. S. Nuorteva, sid.	2.00
Eksyneitä, kirj. A. N. Koskela, nid.	.60
Gorillamies, kirj. Heikki Nummi, nid.	.40
Griseldis, kirj. H. Courths-Mahler, nid.	.65
Halikon Hakoniskat, murrekertomuksia, kirj. Kallio, sid.	1.40
Hiiri, romaani, kirj. Ninna Clasen, nid.	.40
Huoltoyhdistyksen Vuosikirja III, 1927	.25
Hullunsoittajan Katu, rakkausromaani, kirj. H. de Vere Stacpoole, sid.	.75
Hirmu-Hallitus, kirj. Alexandre Dumas, nid. (jatk. kirjaan Maison-Rougen Ritari)	.75
Hopeakuilu, Jännittävä intiaanikirja, kirj. George Manville Fenn, nid.	.75
Haaksirikko, kirj. intialainen Rabindranath Tagore, sid.	1.50
Hänen Englantilainen Rouvansa, kirj. Rudolph Stratz, sid.	1.25
Humoristinen Laulukirja, se viimeinen painos	.45
Humuhannun Perintö, novelli, kirj. V. Luja, nid.	.50
Hypatia, kirj. Charles Kingsley, nid.	.75
Ihmissydän, kirj. Guy de Maupassan, sid.	1.25
Ikuisen Päivän Maa, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.65
Ikuinen Rakastaja, kirj. Edgar Rice Burroughs, nid.	.90
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, nid.	1.75
Ikuinen Salaisuus, kirj. Jack London, nid.	.40
Ihmissydän, kirj. Guy de Maupassant, nid.	.75
Ikuinen Linna, kirj. Rudolph Stratz, sid.	1.25
Isänmaattomat, kirj. Herman Bang, sid.	1.50
Isoäidin Kuvakirja, kirj. Arvid Lydecken, sid.	.50
Ilmojen Halki, kertomus lennosta pohjoisnavalle, kirj. Amundsen, nid.	1.50
Juustoparooni, kirj. Kalle Rissanen, nid.	.40
Josef Balsamo, kirj. Alexandre Dumas, historiallinen romaani No. 2	.90
Jumalan Maa Ja Nainen, kirj. James Oliver Curwood, seikkailuja Canadan pohjoisseuduissa, nid.	.75
Jill, miellyttävä romaani, kirj. E. M. Delafield, sid.	.90
Jack London Elämäkerta, kirj. Helmi Krohn, nid.	.90
Jerin Veli, erään koiran seikkailuja Etelämerellä, kirj. Jack London, sid.	1.00
Juvenilia, kirj. Larin Kyösti (Nuoruuden Muistelmia), sid.	1.25
Jenkkejä Maailmalla, kirj. Mark Twain, sid.	1.75
Järjestelmäni Miehille, hyvä voimistelukirja, kirj. J. Mueller	1.25
Kamaran Sankarit, kirj. Lauri Luoto, nid.	1.00
Kamaran Sankarit, kirj. Lauri Luoto, sid.	1.50
Kauhea Tarzan, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.75
Kaleerivanki No. 117, 3 suurta osaa, kirj. P. Du Terrail, sid.	3.75
Kaupunki-Kansakoulun Laskuoppi ja Tuloskirja, sid.	1.00
Kananhoitokirja, kirj. Mikko Ilkka, sid.	1.25
Kahdeksan Serkusta, kirj. Louisa M. Alcott, sid.	1.00
Kairosta Niilin Latvoille, matkailijakertomus, kirj. Pekkala, nid.	.90
Kadotuksen Kansa, kuvaus London itäpäästä, kirj. Jack London, sid.	1.00
Kemia, kirj. Hanna Seikku, sid.	.75
Kansakoulun Karttakirja, toim. Jotuni, sid.	1.00
Kielletty Hedelmä, kirj. Nataly von Eschstruth, nid.	.30
Kirja Naisille, kirj. Mrs. E. B. Duffy, nid.	.60
Kaulanauha, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.60
Kaksi Rakastavaista, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.50
Kansakoulun Kartasto, uusi, toim. A. R. Blomqvist ja E. E. Kaila	1.00
Kommunistinen Manifesti, kirj. Karl Marx, sid.	1.00
Kurjat, ens. osa Fantine, kirj. Victor Hugo, sid.	1.50
Kuudes Maanosa, kirj. Arvid Lydecken, nid.	.65
Kesäinen Leikki, romaani, kirj. Fredrik Böök, sid.	1.25
Keltainen Domino, kirj. Marcel Prevost, sid., hieno rakkausromaani	.75
Klondyken Kuningas, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London	1.25
Kuningattaren Kaulanauha, kirj. A. Dumas, historiall. romaani No. 5, nid.	.75
Kreivitär de Charny, kirj. A. Dumas, historialliset romaanit No. 8, nid.	.75
Kansan Mies, kirj. A. Dumas, romaani Ranskan vallankumouksesta, nid.	.75
Kipinälennättimen Toiminta, kuvitettu opas, kirj. Krigar ja Subkis, sid.	.50
Kilpakosijat, seikkailuromaani, kirj. D. Grimston, nid.	.40
Kirjanpito-opas, tehnyt Juhana Toivlainen, nid.	.75
Kirjanpito, kauppaopistoja varten, kirj. I. Kovero	1.50
Keittokirja, kirj. Mina Walli, sid.	2.00
Kolme Muskettisoturia, jännitysromaani, kirj. A. Dumas, 3 osaa, nid.	1.80
Kruunun Perämies, kirj. Larin Kyösti, nid.	1.25
Ketunpyyntiopas, kirj. Edvard Koponen, nid.	1.00
Kurkien Keralla Afrikkaan, matkailija- ja lintukert., kirj. B. Berg, nid.	1.75
Kultainen Paula, kirj. James O. Curwood, nid.	.65
Kuvia Metsän Elämästä, kirj. R. H. France, Tietoaarre, Uusi Sarja I, nid.	.40
Kun Ruusu Puhkeaa, romaani, kirj. L. M. Alcott, sid.	1.00
Kultamaan Rakkuatta, kirj. Jack London, nid.	.40
Kaunis Ambrosine, miellyttävä rakkausromaani, kirj. Elinor Glyn, nid.	.40
Kuunlaakso, romaani, 2 osaa, kirj. Jack London, sid.	2.00
Kuningas Ludvig ja Hänen Lemmittynsä, kirj. Courths-Mahler, nid.	.40
Leonora, hieno romaani, kirj. Arnold Bennett, nid.	.40
Lenin ja Leninismi, kuuluu sarjakirjastoon, kirj. I. Stalin, sid.	.75
Lenin — Taistelija, Opettaja, Johtaja, nid.:	.40
Lumikenttien Tytär, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London, sid.	1.25
Lappalaisten Kuningatar, Sten Sture Vanhempi ja Hänen Aikalaisensa, I osa, kirj. Carl Blink, nid.	.55
Lasten Laulukirja, kirj. Hilja Liinamaa-Pärssinen, sid. nuottipainos	.35
Luonnontieteiden Voittokulku, Tietoaarre, kirj. Launhardt, sid.	.50
Luolatyttö, kirj. Edgar Rice Burroughs, nid.	.65
Lasten Oma Kirja, toimittanut Veli Giovanni, nid.	.25
Lääkärin Muistelmia, kirj. A. Dumas, historialliset romaanit No. 1	.80
Luokkien Sota, kirj. Jack London, nid.	.85
Lyhyt Terveysoppi Naisille, kirj. tri Fr. Hovitz	.35
Liselotten Naiminen, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.25
Lynne Courtin Salaisuus, kirj. J. S. Fletcher, nid.	.50
Läpi Seinän, kirj. Cl. Moffett, Jännitys romaaneja II, nid.	.85
Lajien Synty, luonnonhistoriaa, kirj. Charles Darwin, sid.	3.00
Maison-Rougen Ritari, kirj. Alexandre Dumas, nid.	.75
Marseljeesi, romaani Ranskan vallankumouksesta, kirj. A. Dumas, nid.	.85
Maan Uumenissa, kirj. Edgar Rice Burroughs (Ikuisen Päivän Maa on tähän jatkoa), nid.	.75
Maanviljelys, Kemia ja Fysiikka, kirj. Arthur Rindell, sid.	1.75
Maanviljelysoppi, kirj. Suninen, sid.	1.25
Mabelin Häämatka, D. D. Wells, nid.	.40
Marsin Prinsessa, krij. E. R. Burroughs, nid.	.65
Maailman Taloudellinen Työväenliike, kirj. H. Losovsky	.75
Maailmanrakenne, käsittelee maailmankaikkeutta, kirj. E. Becher, nid.	1.75
Mansaaren Tyttö, romaani, kirj. Hall Caine, nid.	1.00
Maapallon Kehityshistoria, Tietoaarre, kirj. Victor Madsen, nid.	.50
Maailmanliike, Tietoaarre, kirj. Albrecht Wirth, sid.	.50
Martin Eden, kirj. Jack London, sid.	1.50
Mitä Olen Sinulle Tehnyt, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.60
Minkä Jumala on Yhdistänyt, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.50
Maija-Rouvan Onni, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.50
Metsän Tyttö, kertomaromaani, kirj. Maurice Barres, nid.	.75
Minun Marttani, kirj. Arvid Järnefelt, sid., kertomus	1.25
Minä Tahdon, kirj. H. Courths-Mahler, nid.	.50
Merikotka, kertomus Saksan kaapparilaivastosta sota-aikana, kirj. Felix von Luckner, sid.	1.25
7.000 Mailia Halki Afrikan Aavikoiden, kirj. Otto Zeltins-Goldfels, sid.	1.25
Meren Erakot, kirj. Arvid Lydecken, nid.	.40
Murrosajan Lauluja, runokirja, kirj. Aku Päiviö, sid.	1.25
Miekkamiehen Onni, seikkailuromaani, kirj. R. Bringer, nid.	.40
Minua Sanotaan Punsepäksi, yhteisk. romaani, kirj. Upton Sinclair, sid.	1.25
Myrkky-Nuoli, kirj. A. E. V. Mason, Jännitys romaaneja I, nid.	.75
Nuoren Opettajattaren Varaventtiili, kirj. H. Valtonen, sid.	1.25
Norma, kirj. Kathleen Norris, nid.	.75
Naamioimiskoulu, hyvä näyttämölle, kirj. Juurioja, nid.	.35
Napoleon III Vallankaappaus, kirj. Karl Marx, nid.	.20
Nelitahtinen Räjähdysmoottori, käsikirja moottoria rakentajille, toim. insinööri Väinö Laurinen, sid.	.75
Naisvoimistelu II, kirj. Elli Björksten, nid.	1.85
Naisten ja Tyttöjen Urheiluopas, toim. Anni Collan (kuvitettu)	.50
Nainen ja Avioliitto, hyvä terveysopillinen kirja, kirj. Margaret Stephens	1.50
Neiti de Taverney, kirj. A. Dumas, historiallinen romaani No. 3, nid.	.75
Naisvoimistelu I, kirj. Elli Björksten, nid.	1.00
Nuoren Naisen Terveys, lääketieteellinen kirja, kirj. Kristine Skjerve, nid.	1.00
Nyrkkeilyn Alkeet, Arthur Koch (kuvitettu), sid.	.75
Osakeyhtiö Europa vai Europan Yhdysvallat, kirj. Edo Fimmen, nid.	.75
Polttomoottorit, kirj. Väinö A. Airas, sid.	1.25
Peloponnesolais Sota, kirj. Tykydides. Suom. Emil Härdh, nid.	1.85
Puolineitsyet, kirj. Marcel Prevost, sid.	.75
Pimeys, Erik XIV ja Juhana III, II osa, kirj. Carl Blink	.55
Puhetaiden Opas, kirj. Arthur M. Lewis, sid.	.50
Pakolainen, kirj. Lauri Luoto, sid.	1.00
Perintö Reinin Rannalla, romaani nykyvuosilta, kirj. Rene Schickele, nid.	1.00
Rata- ja Kenttäurheilun Käsikirja, kirj. Jaakko J. Mikkola (172 kuvaa)	1.00
Rannerengas, kirj. David Potter, nid.	.40
Rakkaudesta Osaton, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.50
Rämekorven Laiskottelijat, kirj. Veikko Korhonen, nid.	.50
Rämekorven Viinakuninkaat, kirj. Veikko Korhonen, nid.	.50
Pieni Tietosanakirja, 3 osaa, kpl., sid.	6.00
Perustuslain Olemus, kirj. O. Saari	.30
Pieni Mehiläiskirja, kirj. Mikko Ilkka	.25
Pieni Komentokirja, kouluja ja lyhyitä kursseja varten, kirj. E. Kallio	.25
Primitiivinen eli Perusvoimistelu (naisille), kirj. Kaarina Kari, sid.	1.00
Pariisin Salaisuudet, 2 suurta osaa, kirj. Eugene Sue, sid.	3.25
Papukaija ja Kumpp., kirj. Harold MacGrath, sid.	.75
Pelastusrengas, rakkausromaani, kirj. Leo Leipziger, nid.	.40
Pakkopaita, kuolemattomuutta tutkiva vankilaromaani, kirj. Jack London	1.75
Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä, kirj. F. Engels, sid.	1.00
Penikkatauti, kirj. Nikolia Lenin, nid.	.50
Poikien Oma Kirja, toimittanut Veli Giovanni, nid.	.50
Pohjolan Kukka, kirj. James Oliver Curwood, seikkailuja Canadan suurilla saloilla, nid.	.90
Pakolais Kuningas, kirj. A. Dumas, historiallinen romaani No. 10,	.75
Sairas Lapsi, lasten terveyshoitokirja, kirj. Ruotsalainen, sid.	1.25
Salaperäinen Ruumisarkku, kirj. Stein Riverton, nid.	.25
Saksan Suuri Talonpoikaissota, kirj. Daniel Greiner, suom., nid.	.50
Sata Kuusikymmentä Ohjetta Lasten Taudeissa, kirj. tri Jules Comby, nid.	1.00
Satukontti (pikkulapsille), toim. Helmi Krohn, nid.	.25
Salomaiden Samoilijat, kirj. James Oliver Curwood, luonnonromaani, nid.	.90
Salaliittolaiset, kirj. Alexandre Dumas, historiallinen romaani No. 9, nid.	.75
Saksan Kumoustaistelu 1848, kirj. Karl Marx, sid.	.75
Seurustelun Taito, kirj. Bagheera, nid.	.75
Seurustelun Taito, kirj. Bagheera, sid.	1.00
Setä Tuomon Tupa, Lapsille, Lyhennetty, Kuvitettu, Suom., kirj. Harriet Beecher-Stowe, nid.	.25
Silkkilaiva, romaani, kirj. Elenius, nid.	.75
Sosialistisen Filosofian Juuret, kirj. Frietrich Engels, nid.	.40
Suomen Kielioppi, kirj. E. N. Setälä, sid.	.75
Sukupuolielämän Terveysoppi, kirj. Max von Gruber, nid.	.75
Suloisen Järjettömyyden Kaupunki, erittäin hieno rakkausromaani, kirj. E. Temple Thurston, sid.	1.50
Silmukorven Nuori Epra, kirj. Kaarle Halme, sid.	1.25
Sireenien Alla, romaani, kirj. L. M. Alcott, sid.	1.25
Signe Björseth, kertomus, kirj. Juho Koskimaa, nid.	1.00
Sielullisesti Sairas Ihminen ja Hänen Hoitonsa, kirj. Karin Neuman-Rahn	1.75
Seikkailijatar, kirj. E. Phillips Oppenheim, nid.	.85
Synöve Päivänkumpu, kirj. Björnstjerne Björnson, nid.	.50
Syömisen Taito, kirj. S. Henning Belfrage, lääket. tri., sid.	1.50
Tarzanin Pedot, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.75
Tarzanin Poika, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.75
Tarzan ja Oparin Aarteet, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.75
Tarzan ja Valkoinen Nainen, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.75
Tarzan Ja Pikkuvaki, kirj. Edgar Rice Burroughs, nid.	.75
Tarzan ja Kultaleijona, kirj. Edgar Rice Burroughs, nid.	.75
Tarttuvista Sukupuolitaudeista, kirj. tri Pirilä, nid.	.35
Talttumaton Tarzan, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.75
Tie Terveyteen ja Kauneuteen, naisten kotivoimisteluopas, kirj. Hilma Jalkanen—Helvi Salminen (88 valokuvaa), nid.	.75
Tuhatvuotinen Valtakunta, kirj. Upton Sinclair, nid.	.65
Thuvia, Marsin Neito, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.65
Tietosanakirja, täydellinen 11 osaa, vaatekansissa	80.00
Tulenliekki, seikkailu- ja rakkausromaani, kirj. L. J. Vance, nid.	.40
Tropiikin Hehkussa, seikkailuromaani, kirj. Maud Diver, nid.	1.00
Tyttöjen Oma Kirja, toimittanut Helmi Krohn, nid.	.50
Templen Vangit, kirj. A. Dumas	.85
Tom Sawyerin Seikkailut, kirj. Mark Twain, nid.	.75
Tom Sawyerin Seikkailut, kirj. Mark Twain, sid.	1.00
Tuomo Sedän Tupa, kirj. Harriet Beecher-Stowe, nid.	1.00
Taistelu Naisesta, kirj. Edgar Rice Burroughs, seikkailuja Alaskasta, nid.	.85
Työväen Olympialaiset, toim. V. Koivula, y.m., sid.	1.25
Terveyteen Itsesuggestionin Avulla, kirj. Harry Brooks, nid.	.50
Tuhat Sanaa Englantia, mainio oppikirja, nid.	1.50
Tuhlaajapoika, romaani, kirj. Hall Caine, sid.	1.30
Tulilieman Tuttavana, kirj. Jack London, sid.	1.00
Työväen Laulukirja, 9 painos, sid.	.40
Telinevoimistelu I, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma	1.00
Telinevoimistelu II, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma	1.00
Tiede ja Vallankumous, mainio teos, kirj. Ernest Untermann, nid.	.60
Työväen Laulukirja, nuottipainos, sid.	1.10
Työmiehen Talousoppia, kirj. O. W. Kuusinen, nid.	.50
Työn Historia, kirj. Tjumenew, sid.	.85
Toiselle Luvattu, kirj. Emilie Flygare-Carlen, romaani, nid.	.75
Urheilupoikain opas, kirj. Väinö Laherma, kuvitettu, sid.	.60
Urheiluväen Käsikirja 1925, toim. Yrjö Halme, nid.	.35
Uttarouva ja Metsämies, romaani, kirj. Rudolph H. Bartsch, sid.	.75
Valtio ja Vallankumous, kirj. N. Lenin, suom., nid.	.35
Vanhan Arvoituksen ratkaisu, kirj. T. J. Lahtimies	.50
Vanhaan Hyvään Aikaan, kirj. Alma Aarni. Kuvaus kansanelämästä Vanajassa 1800-luvun edellisellä puoliskolla, nid.	.75
Valkeat Sisaret, kirj. Florence L. Barclay, tarina kahdenneltatoista vuosisadalta, nid.	1.00
Valkeat Sisaret, kirj. Florence L. Barclay, sid.	1.50
Villiruusu, kirj. Kate Douglas Wiggin, kehitys romaani, nid.	.75
Voimistelun Teoria, kirj. Viktor Heikel, nid.	1.00
Valaveljet, romaani Islannin asuttamisen ajoilta, kirj. G. Gunnarson, sid.	1.50
Vaimo; Jonkas Minulle Annoit, romaani elämästä, kirj. Hall Caine, nid.	1.75
Värmlannin Matka, kertomus Scandinavian salosuomalaisista, kirj. Erns Lampen, nid.	1.00
Voimistelusali sekä Voimistelupuvut ja Telineet (13 kuvaa), ylipainos E. Kallion Voimistelu Käsikirja I:sen osan 7:mestä luvusta	.10
Voimistelu Ohjelmia, Sauva-liikkeitä, kirj. Arvo Vartia, nid.	.75
Voimistelu Ohjelmia, Vapaa-, Seura- ja Permantoliikkeitä, kirj. Arvo Vartia, nid.	.75
Voimistelun Rytmiharjoituksia Musiikin Mukaan, kirj. Hilma Jalkanen (naisille), nid.	.75
Voimistelun Käsikirja, kirj. Eino O. Kallio, nid. (etupäässä naisv. varten)	.75
Viimeisen Tuomion Mestari, kirj. Leo Perutz, nid.	.75
Vierasta ja Omaa Kieltä Viertysten, engl.-kielen oppikirja	.75
Valkoseen Leijonan Metsästäjät, kirj. Lauri Luoto, sid.	1.50
Valkoseen Leijonan Metsästäjät, kirj. Lauri Luoto, nid.	1.00
Vanhat Postivaunut, kertomuksia kirjailijaelämästä, kirj. Y. Hirn, nid.	1.75
Venäjänkielen Sanasto, kirj. A. Rantalainen, sid.	1.50
Ylös Helvetistä, romaani, kirj. Konrad Lehtimäki, sid.	1.25
Yleisen Terveysopin Alkeet, kirj. Taav Laitinen, sid.	3.00
Yleinen Johdatus Luonnontieteisiin, Tietoaarre, kirj. Th. H. Huxley, sid.	.50
Yön Kuningatar, kirj. Headon Hill, nid.	.25
Yhdistysopas Naisvoimistelijoille, kirj. Kaarina Kari, nid.	.75
Valkoset Intiaanit, romaani, kirj. E. G. Seliger, nid.	.60
Vedonlyönti, romaani, kirj. Heinz Tovole, sid.	.50

Ylläolevan lisäksi voi Vapauden konttorista tilata WATERMANS FOUNTAIN KYNIÄ, joiden hinnat ovat \$2.75, \$4.00, \$6.00 ja 7.00.

Uusia kirjoja tulee jatkuvasti Suomesta samoin kuin omiakin kustannuksia. Seuratkaa ilmotuksia Vapaudesta. Tehkää tilaukset osotteella

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA **Box 69, Sudbury, Ont.**